

(ISSN: 2587-0238)

Demir, T. & Er, M. (2023). Orientation process of international students: The example of Türkiye scholarships, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 8(25), 3083-3123.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.709>

Article Type (Makale Türü): Research Article

ORIENTATION PROCESS OF INTERNATIONAL STUDENTS: THE EXAMPLE OF TÜRKİYE SCHOLARSHIPS

Tarık DEMİR

Assoc. Prof., Gazi University, Ankara, Turkey, tarikdemir@gazi.edu.tr
ORCID: 0000-0002-4173-1948

Mehmet ER

Dr., Gazi University, Ankara, Turkey, mer@gazi.edu.tr
ORCID: 0000-0001-5157-8388

Received: 29.09.2023

Accepted: 17.11.2023

Published: 05.12.2023

ABSTRACT

International student mobility is growing every year and Türkiye is one of the countries with a significant share in this mobility. According to YÖK (2022), approximately 224 thousand international students enrolled in higher education in 2021-2022 academic year are studying in Türkiye. A significant portion of these students are scholarship students of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB). YTB, which offers scholarships and accommodation to thousands of international students every year under the program called Türkiye Scholarships, ensures that these students who come to Türkiye receive associate, undergraduate and graduate education. These students come to Türkiye mainly in September-October of each year and continue their education in colleges, faculties and institutes after receiving Turkish language education in the language teaching centers of universities (TÖMER/DİLMER etc.). It is known that YTB makes a success-oriented selection. This selection is made by a commission in an impartial manner and the scholarship recipients are determined. Scholarship recipients are supported at every stage from transportation, reception, accommodation, registration and orientation in cooperation with YTB and Universities. However, the most important focus of this process is not the execution of this bureaucracy. When the student who carries out these works and procedures starts the education routine, he/she overcomes the first shock and enters the questioning phase. It can be said that this is the most important part of orientation. Within the scope of the study, with the qualitative research model, these processes and stages were addressed with performative reflections as well as theoretical knowledge; it was observed that students mainly complained about bureaucracy and lack of communication between institutions. In the light of the findings, suggestions such as digital coordination were presented.

Keywords: International students, orientation, welcome, Türkiye scholarships

INTRODUCTION

It makes social, cultural and economic contributions to student mobility to many countries. Intercultural communication and interaction that occur thanks to this mobility develops both individuals and societies. According to Gündoğdu (2021), two of the most important areas in implementing public diplomacy and creating effective soft power of countries are education and cultural activities. According to YTB (2022) data, international student mobility, which has reached 7.5 million students today, is expected to exceed 30 million in the next ten years. Türkiye; It is one of the countries that has a significant share of this mobility with its cyclical situation, current and historical location, educational institutions and socio-cultural background. According to the reports of the Organization for Economic Cooperation and Development OECD (2022), student mobility in OECD countries alone for the purpose of undergraduate and graduate education or short-term academic studies increased by over 2 million between 2000 and 2022, reaching 4.6 million people, despite the negative effects of the COVID 19 epidemic. has reached.

With the increasing number of higher education institutions in Türkiye, the number of international students is also increasing year by year. This increase is due to the contributions of private students coming to the country, state-supported institutions such as YTB, Turkish Cooperation and Development Agency (TIKA), Yunus Emre Institute (YEE), Turkish Maarif Foundation, as well as institutions that provide scholarships to international students, such as the Islamic Development Bank (IDB). The number of students who come with their own means and are called special students also has an important place. Again, according to YTB (2021) data, 165,511 applications were made for Türkiye scholarships from 178 countries in 2021. This record number of applications reveals the fact that Türkiye is one of the most preferred countries in the field of international education. Türkiye scholarships; It includes accommodation provided to the student, health insurance, round-trip flight ticket, Turkish preparatory course and monthly scholarship fee paid during the education period. Türkiye scholarships fulfill an important function in terms of improving Türkiye's cultural, academic, social and economic relations with other countries.

Ekici and Tuncel (2016) state that people have had to leave the place where they live for various reasons throughout history and this is expressed in the concept of migration. They point out that this separation is a comprehensive and in-depth phenomenon that brings about a multifaceted effect on people and space, paving the way for the change and transformation of beliefs, thoughts, rules and structures related to human beings, especially the individual (p. 9). According to them, cultural differences can become an important problem at the beginning of the process of change and transformation from another perspective of the migration movement, which is aimed to be short-term within the scope of educational mobility but can also turn into a permanent situation. Emphasizing that migration, which causes the individual's bond with the place where he/she was born and in which he/she lives, causes the emergence of many problems in the moral world of people; emphasizing that the environmental environment has an important effect on people's beliefs, thoughts, dreams, habits,

attitudes and behaviors, he states that migration, which means a change in the environmental environment in one aspect, directs the individual to a new area of tension, stress and psychological trauma (p. 19).

If participation in educational mobility is voluntary and there is no obligation, the negative effects of this migration phenomenon, which can cause tension, stress and trauma in its advanced stage, may be less, but it does not reduce the importance of the issue. Because education migration, triggered by globalization in education and force majeure in some regions, grows with its participants every day.

Globalization of education means the spread and standardization of educational activities across the world beyond national borders. This includes studying abroad; exchange program applications; standardization of syllabuses; use of common language in education; distance education programs; It is a process that includes the spread of foreign universities and similar elements (Güngör, 2010, p. 33).

Türkiye Scholarships have an important place in the education diplomacy leg of this expansion, which is added to the number of international students every year. Therefore, the study aimed to make an evaluation in accordance with the rules of publication ethics, based on the opinions of international students who started their education life in Türkiye as YTB scholars, as well as academic, administrative staff and YTB experts who took part in this process.

International Students and Public Diplomacy

Public diplomacy is a set of activities carried out to organize the target audience in a positive way towards the target country in order to support economic, political and bureaucratic gains through activities such as culture, art and literature. An important sub-branch of this activity is education diplomacy. Türkiye Scholarships, which are made available and monitored by YTB, are a public diplomacy activity in that they are state policy and funds. This program, which tries to influence educational mobility in favor of Türkiye, is defined in the education diplomacy field of public diplomacy in terms of its scope and impact, but it can also be a soft power element in the process in terms of its output and widespread impact.

According to Nye (2005, p.20), whether the soft power of culture is essential or not is the whole of the basic important values and formation values of the society. He defines culture as a type of social behavior and deals with all aspects that appeal to the elite over time, such as literature, art and education.

Those who continue their education at Turkish universities within the scope of Türkiye Scholarships are exposed to both formal and non-formal education regarding the soft power elements marked by international documents Nye and are also exposed to and maintained in daily life.

“Cultural elements are extremely important resources for public diplomacy, which aims to explain the world's own country and temperament. Because it creates the prestige and image of these

cultural elements. This regular public diplomacy ensures cultural and academic exchange and the emergence of cultural and national elements in order to determine their prestige in the eyes of foreign states (Gündoğdu, 2021, p.83). The international ministry boundaries of public diplomacy are education diplomacy.

Educational diplomacy i) It is an important application area of soft power, ii) It includes many public diplomacy activities such as research, science, culture and language, iii) Withdrawal from international initiation and continuity, iv) Contribution of educational institutions to internationalization both in countries and educational institutions/ It is important for their organizations (Vaxevanidou 2018, p. 55).

Education diplomacy is an important subcomponent of public diplomacy and provides effective results in the soft power of countries. Due to the existence of a new concept and field, it appears that no studies have been conducted on other public diplomacy components in the literature. Education diplomacy, which was approached as a subcategory of cultural diplomacy, is now considered a separate field (Akar and Gürkaynak 2022, p. 134).

Beyond an individual investment, education is an activity that provides significant contributions to the society within which the individual is involved, in other words, a "positive externality". Another feature of education is that the benefits brought by society grow exponentially as society becomes widespread, that is, it has an increasing return (Romer, 1986, p. 1003). One of the most important processes in starting a new education is the orientation and adaptation process. This period refers to the process of adapting to a new average, situation or experience. The fact that their ratio helps them adapt to a new average also makes them ready for this new experience. Therefore, it is an important concept used in many different contexts (business, education, etc.).

Internationally, from the moment they start their education and even the moment they arrive, from shelter to nutrition; financial practices from health problems; It faces many problems, from socio-cultural adaptation to climate and geography. These problems sometimes lead to students being incompatible with their environment and experiencing culture shock. Oberg (1960, p. 177) describes "culture shock" as all the signs, symbols and social relationships we use, recognize and show to us. Thanks to a proper welcoming process from the first moment they meet the target country and culture, the student will feel good and it can be predicted that there will be no prejudice or even a more understanding approach to negative situations that may occur afterwards.

International Students and Orientation

As international students take the first step into the country they visit, the orientation process naturally begins. This first encounter, where the stress level and the possibility of culture shock are high, can be overcome with minimal problems thanks to good planning. A properly planned welcome is the first and perhaps the most

important step. Oberg (1960) included four main headings when examining the orientation process in his study "A Grounded Theory of International Student Well-being":

- Transition/change Shock
- Social Isolation
- Language Competence
- University Opportunities.

"Thanks to orientation, high motivation is ensured, mistakes, misunderstandings and dissatisfaction caused by lack of communication or poor communication are prevented, and participants are provided with correct information about their duties and rights in the new environment they are in" (Kolunsağ and Vatansever, 2007, p.212). In the same study, the objectives of orientation for international students were determined as follows:

- Ensuring school loyalty,
- To provide information about the general structure of the school, its objectives, philosophy and the student's own rights,
- Creating a sense of self-confidence in the person,
- To develop a sense of belonging in the individual, to arouse the desire to be productive and to raise awareness about increasing productivity,
- To introduce students to the conditions they are in and to shorten the time to learn the current situation,
- Increasing motivation,
- To prepare students for further education,
- To reduce disciplinary offenses, not to allow learning through trial and error,
- To control the issues that may pose a risk to himself and his friends while providing service,
- To inform the student about their duties, powers and responsibilities,
- To ensure that students adapt to changes, developments and new technologies, and to increase their knowledge and skills. (Kolunsağ and Vatansever, 2007, p.213).

According to Cura and Işık (2016), there is a positive relationship between the academic success of international students and the support provided to them by institutions. Kocabıyık and Bacıoğlu (2019) stated that orientation programs make it easier for students at the beginning of the education process to get used to their new environment; They stated that for international students, it is a planned and programmed process in which the international student offices at universities are effective. In the same study, the subjects that students want to learn about the university are; "getting to know the department in which one is enrolled, getting information about student exchange programs, loans/scholarships, internships, dormitory/accommodation, and then academic services and social activities" (Kocabıyık and Bacıoğlu 2019, p.170). Therefore, the statement that the teams involved in the organization of YTB within the scope of Türkiye Scholarships welcome the scholars at the

door is literally true. Scholarship recipients enter the country mainly by air and are welcomed by experienced teams at airports.

The orientation process, which starts with the welcome in question, can actually be started online when the student receives a scholarship, with today's opportunities. It is thought that some simulations prepared for this may be very useful. Coskunserse et al. (2016, p.87), in their studies on the preparation of an online orientation program for international students, stated that information technologies will make a great contribution in this regard, as in all areas of life; They concluded that internet-based applications will fulfill an important function regardless of time and place in cases where students have difficulty receiving face-to-face support. In the same study, these functions; They examined them under the headings of daily life, cultural issues, travel, photographs and videos, and basic Turkish language.

The orientation and adaptation process of international students represents a complex period in which they meet a new culture, language, education system and society. This process begins with students gaining the right to register; It can be considered in a wide range ranging from arrival to the country, welcome, school registration, introduction of the city, start of education, linguistic and cultural adaptation processes.

METHOD

Due to the structure of the study, qualitative research model was preferred. This research model; It is based on following a qualitative process in which qualitative data collection methods such as observation, interview and document analysis are used, aiming to reveal perceptions and events in a realistic and holistic way in a natural environment. Özmantar (2018) states that the goal of qualitative research is to provide information about innovations, practices or studies in a specific field. Qualitative study is a useful research method for analyzing complex social phenomena in depth.

Qualitative research allows not only to obtain information about the experiences of others, but also to examine the experiences that the researcher brings to the study, which shape what is discovered, for better or worse, and affect the study. Qualitative research approaches such as autoethnography, heuristics, and critical reflection emphasize understanding and examining what we see, hear, know, and learn during fieldwork and subsequent analysis. Qualitative research means mapping our own experiences as well as those of others (Patton, 2014, p. 27).

The adaptation process, which includes international students, experts and university staff, which are the essential elements of the orientation process, and is investigated in the light of the researchers' experiences, is an exploratory case study in terms of the purpose of the research. Therefore, a purposive sampling group was formed in the study. Yin (2009) explains exploratory case study as collecting data by focusing on discovering "what" the phenomenon under investigation is and then looking for patterns in the collected data. The patterns sought in the equation of students, experts and administrative staff in the research support this situation.

The following questions were sought to be answered in the study.

1. What problems do international students face during the orientation process in terms of communication, institutions and documents, transportation, contact with officials and the program process?
2. What is the perspective of experts and academicians on the problems?
3. What are the possible solutions and suggestions for solutions to the problems?

Since personal data was used in the study, ethics committee permission was obtained at the meeting of the Gazi University Ethics Committee Commission dated 27.07.2023 and numbered 14, and the data in question was coded and provided in accordance with the rules of publication ethics. In the study, journal writing rules, publishing principles, research and publication ethics rules, and journal ethics rules were followed.

Participants and Limitation

The participants in the purposive sampling group in the study consisted of international students who have taken part in or gained experience in orientation/welcoming programs for international students; academics who have taken part in the same program, YTB experts and university administrative staff. The names of the participants interviewed were not given in order to determine who owns the data to be analyzed; students T1, T2, ...T20; Experts are coded as U1, U2, ...U10.

While demographic data about international students from the participant groups are shared in Table 1, descriptive data about the employees are shared in Table 2, and a thematic classification showing which participant the prominent opinions belong to is shared in Table 3.

Table 1. Demographic Data on Students

Gender	Male	9
	Female	11
Age	18-25 years old	15
	Over 25 years old	5
Nationality	Afghanistan	4
	Kazakhstan	3
	Guinea	2
	Bosnia and Herzegovina	3
	Yemen	2
	Other	6
Education Level	Bachelor's Degree	9
	Master Degree	7
	Postgraduate Degree	4
Mother Tongue	Arabic	4
	Persian	6
	Kazakh	3
	Bosnian	3
	Other	4
Known Foreign Languages	English	6
	Russian	5
	French	4
	Other	5

University	Gazi U.	7
	Ankara U.	3
	Ankara HBV University	4
	Ankara Music and Fine Arts University.	3
	Marmara U.	3

When the data on international students is examined, it is seen that 55% of the participants are women and 45% are men. 75% of the participants were found to be between the ages of 18-25 and 25% were over 25 years of age. This situation suggests that students come mainly at the undergraduate level. As a matter of fact, according to the data shared in the YTB (2022) Activity report, 66% of 165,918 applications in 2022 were made at the undergraduate level, and considering that 56% of the 4316 people awarded scholarships are at the undergraduate level, this distribution is thought to be normal and confirms the process. As a matter of fact, according to the data obtained in the study, 45% of the participants are pursuing undergraduate education, 35% are pursuing master's degree, and 20% are pursuing doctoral education.

20% of the participants came to Türkiye from Afghanistan, 15% from Kazakhstan, 15% from Bosnia and Herzegovina, 10% from Guinea, 10% from Yemen, and 30% from other countries, which is also included in YTB's 2022 Activity Report. When looked at, scholarship applications and scholarship distributions are concentrated in the regions where the mentioned countries are located.

When we look at the distribution of the participants according to their native languages, it is seen that 30% speak Persian, 20% Arabic, 15% Kazakh Turkish, 15% Bosnian. When examined in terms of foreign languages, 30% speak English, 25% Russian, 20%. It was understood that 100,000 of them knew French and 25% of them knew other foreign languages.

It was determined that 35% of the participants continued their education at Gazi University, 15% at Ankara University, 20% at Ankara Hacı Bayram Veli University, 15% at Ankara Music and Fine Arts University, and 15% at Marmara University.

Table 2. Demographic Data on Experts

Foreign languages spoken	English	9
	Doesn't know any foreign languages	6
Education level	Bachelor	8
	Master	5
	Phd	2
Duty Station	YTB	2
	University/Academic	8
	University/Administrative	5
Mission Time	1-5 years	1
	5-10 years	6
	10-15 years	3
	Over 15 years	5

When experts examine the descriptive data: 53% of the participants are university academic staff; 33% are university administrative personnel, 13% are YTB personnel, and 60% speak English as a foreign language. Only 6% of these employees have 1-5 years of work experience, 40% have 5-10 years of work experience, 20% have 10-15 years of work experience, 33% have 15 years or more of work experience, and 55% have a bachelor's degree. 100 are at postgraduate level. It is predicted that almost all of the participants, called experts, are people who have observed the process that was started in 2012 under the name of Türkiye Scholarships, in terms of their tenure.

Data Collection Tools

A survey formula was prepared in which the demographic information of the participants and the question of the research subject were solved. Semi-structured survey forms are surveys that contain some standard and some open-ended questions and aim to take parts of the parts in comprehensive sections. In the prepared form, international lists and separate questions for members (YTB members, academicians and university administrative staff) were prepared. The prepared questions were transmitted through technological tools and the answers were collected in the same way. The findings were conveyed and interpreted in relation to demographic characteristics.

Analysis of Data

The data obtained from the semi-structured survey form sent to the participants was evaluated in accordance with qualitative research techniques. In this evaluation process, patterning was used in accordance with the exploratory case study. It was aimed to reach some themes based on the data. It was planned to classify the defined themes by associating them with the demographic data of the participants. The findings were interpreted in the results and discussion section.

FINDINGS

The research was conducted in two different dimensions. The first dimension consists of international students who have completed their language education and continue their higher education in Türkiye, and the second dimension consists of YTB employees and administrative and academic staff of universities who are involved in welcoming international students. After the data collected through the digital survey form was sorted in the computer environment, a qualitative selection was made and the final form was sent to the students and experts separately. Content analysis of the data obtained digitally was started.. Özdemir (2018) defines content analysis as the process of reaching concepts and relationships based on the collected data. In the study, the collected data were conceptualized and themes were determined, and the prominent opinions for each theme were determined and interpreted. During the theme determination process, the main problems encountered in the welcome/orientation program were taken into account.

Within the scope of the study, the following questions were asked to the students after asking questions about demographic information:

- Have you ever participated in an orientation process in a foreign country?
- During the welcome program, did you experience a lack of communication with the welcome team? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Were there any problems during registration at universities and language teaching centers? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Are there any problems you identified with the services or dormitories? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Are there any problems you have identified in institutions other than universities (Ministry of National Education, language teaching centers, Directorate of Migration Management, Presidency for Turks Abroad and Related Communities, etc.)? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Have you identified any problems with university administrative staff? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Do you have any observations or recommendations other than the questions given above? Please explain.

In the questions for the experts, the questions asked apart from demographic information are as follows:

- Have you identified any problems with the ticketing procedures and the arrival dates of the scholars? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Have you identified any problems with the functioning of institutions, lack of communication and/or cooperation between institutions during the reception process (YTB, universities/language centers, MoNE, Directorate of Migration Management, etc.)? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Are there any problems or shortcomings you identified regarding the preparation and implementation of the welcome program? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Have you identified any communication gaps or problems between the reception teams, service and transportation providers and the scholarship students? If yes, what was the problem and how would you suggest a solution?
- Apart from the questions above, do you have any other observations or suggestions on the subject?

When the data obtained through the answers given are analyzed, the aggregation that emerged, in other words, the prominent opinions are shared in Table 3.

Table 3. Prominent Comments

Theme	Participant
Communication	S8, S10, S11; E4, E8, E11
Institutions and Documents	S3, S9, S11, S12, S17, S18, S19, S20; E5, E6, E9, E12, E15
Transport	S8; E2, E6, E15
Officers	S10, S11, S15, S20; E5, E6
Program	S18, S20; E9, E10, E14, E15

When Table 3 is examined, the 5 problems and subject areas in which the students have possible difficulties are themed under five headings: "communication", "Institutions and documents", "Transportation", "Officers" and "Program", and the accumulation of the students according to the themes is tabulated based on their opinions. When we pay attention to the accumulation in the table, it is seen that the largest accumulation is in the theme of "institutions and documents" with 13 items, 8 of which are students and 5 expert opinions. In other words, it can be said that bureaucracy is the biggest problem area. In order to provide concrete reflections below, the prominent opinions in the table have been coded and shared in a way that reflects student and expert opinions exactly.

Contact theme

Highlights from student answers

S8. I didn't experience any problems with it during the welcome process.

S10. I did not experience any lack of communication with the team.

S11. There was a problem communicating on Whatsapp regarding some parts being broken.

Highlights from expert answers

U4. As far as I see in the communication between institutions during the welcoming process, information about students reaches our language center late.

U8. We are especially having problems with dormitories. I think it is extremely important to ensure communication with the dormitories so that students who have traveled for hours do not experience any problems.

U11. Since there is a lot of message activity in the welcome group, some messages are overlooked. It would be better if the friends who do the ticketing process can send it directly to the reception staff of TÖMERs.

Institutions and Documents Theme

Highlights from student answers

S3. Getting a student certificate from the student affairs office on the same day is a problem.

S9. We had some problems at Yıldırım Beyazıt University because the registration process of some faculties was closed. We fixed it later. The process could be better if YTB sends an e-mail to the university to inform them beforehand.

S11. When I first came, I didn't know what equivalence meant, so I had some difficulties. I would recommend that new students be given more information about equivalence.

S12. I have participated in four programs and each time the problems we encounter are due to lack of documentation. Although students receive lists of documents (original diplomas, photographs, photocopies, etc.), most of them do not bring the required documents. I think there needs to be a meeting with the centers or universities before we go. Everything needs to be explained.

S17. Immigration authority closed some neighborhoods. If it is a house, it is okay, but when it is a dormitory, YTB has already approved that dormitory and I think it is a problem not to accept it.

S18. In particular, the system and website of the Immigration Administration do not work properly.

S19. Yes, immigration administration has many problems, for example, the rules are constantly changing. I think the solution is; There is not one immigration office in Ankara, at least two or three, the security there is always shouting and rude to people, there is no good place to wait outside there, the sun is on our heads and there are few places to sit! Most people are on their feet for hours.

S20. For me, only the Directorate of Immigration Administration had a lot of problems. All students who will study at Ankara Music and Fine Arts University and those who study language at Gazi University have problems. For us, the school could not open the system for a long time. During this time, health insurance has expired. We couldn't get my bus student card. We went to many places. Many times I missed school because of this problem. I applied in October and received my driver's license in 3 months. However, a residence permit was only given for a period of 3 to 9 months, that is, only 6 months. I think this is the way to solve the problems. 1. YTB students should be given a residence permit until the end of their education. 2. There should be a representative from the Directorate of Immigration Management at Gazi University and even at all universities. 3. We need to open the system because what we are learning is true. Because it is very important for many things, like sitting in the library or using a bus pass.

Highlights from expert answers

U5. I think there is mostly a disconnection for the equivalence procedures and the residence procedures. The problem can be solved if the future student lists are communicated to all relevant institutions at the same time after they are determined, and if these institutions can give mass appointments to students in groups.

U6. There are problems with incoming students settling into dormitories. Other units at the university also need to be informed in this context.

U9. We are especially having problems with dormitories. I think it is extremely important to ensure communication with the dormitories so that students who have traveled for hours do not experience any problems.

U12. KYK opens the dormitories later than the university academic calendar.

U15. Some students had difficulty in obtaining residence permit from the immigration administration even though there were no deficiencies or problems. We observe that it is not a standard and practical application. Students get a little tired in terms of bureaucracy, both for equivalence and residence.

Transportation Theme

Highlights from student answers

S8. There are many students in the group, but when the shuttles go in front of the dormitories, very few students come. They cannot come to the time we set. Some people say there were too many messages in the group, so they got confused. My advice is that students should create a WhatsApp group based on their native language. Because there are so many students in the groups, we constantly send messages in all languages, and they get confused because they are new. New students should be added to the group of students whose procedures have been completed, because we organize a welcome program for the new students, and the students whose procedures have been completed come again because they have invited us.

Highlights from expert answers

U2. Yes, it is a problem that students do not return the tickets sent by YTB on time.

U6. Yes, students who arrive in our city after the orientation days cannot benefit from the activities and information provided. In previous years, there were students who were ticketed all the way to Istanbul. No one reported any problems this year. I'm not sure if the practice continues.

U15. When students communicate with services, institutions and services need to greet each other at more specific points.

Officers Theme

Highlights from student answers

S10. I think there needs to be a meeting with the centers or universities before we go. Everything needs to be explained.

S11. Unfortunately, some did not want to help. There was an attitude towards foreigners.

S15. The behavior of university student affairs staff is not good at all. I would be very happy if attention was paid to this issue.

S20. Most administrative staff are understanding and help students register and even in case of missing documents, interested students can complete them later.

Highlights from expert answers

U5. Personnel assigned to each institution that concerns students must be in communication with each other. When a problem occurs, a coordination opportunity should be provided to solve the problem immediately. Institutions can diagram the work that students will do in institutions and give it to students in the form of simple flyers. Even though they can access the sites with the barcode system, they have difficulty finding the information they need on the site.

U6. It is very important for the welcoming officials to communicate with students and other institution personnel beforehand.

Program Theme

Highlights from student answers

S18. Orientation needs to be planned better. Before the orientation, several meetings need to be held with the teams. Everyone should understand what they can do better about these situations. There should be separate groups for doctoral and master's registrations. Let there be a separate team for licensing. Let them send the list of new students to YTB beforehand, let them check the documents they need as a team. Because everything needs to be ready before going to school. Missing documents or translation is sometimes needed, etc.

S20. About the program, administrative staff can be a bit rude to foreigners because they do not know the language. There must be an employee who speaks English in every dormitory.

Highlights from expert answers

U9. Our city can be introduced in more detail and effectively within the welcome and orientation program.

U10. Brochures should be prepared and added to their websites, and the target they reach with the barcode reader should be in the form of necessary pill information for them. It would also be helpful if this was done in a variety of languages. I think that everything will be solved more easily with maps, diagrams, cooperation between institutions, calmness and tolerance, and I thank you for your work.

U14. YTB brings students in a wider range of calendars. This period may be longer due to students. However, the welcome time is kept short when it comes to being picked up from the airport and put on the bus. I think there should also be programming for late students.

U15. We see that the planning and organization is done devotedly, but the arrival dates of the students may be earlier. All students should come to Türkiye in the last week of August. There should be an exemption exam and orientation for 2 weeks, and classes should start in mid-September.

The findings obtained are discussed in the discussion and conclusion section. Suggestions were made in line with the results and identified needs and were shared under the relevant heading.

CONCLUSION and DISCUSSION

When the data, findings and themes of the study are carefully examined, it is seen that the source of the problem is the individual at the center, whether it is scholarship, dormitory, university or transportation. The most fundamental problem is seen as the inability or inability of institutions that realize and maintain their existence through individuals to work as institutionalized systems away from individuality and to act completely and smoothly in both institutional and individual communication. It is seen that the multifaceted and multicultural orientation process should be thoroughly reviewed and structured in detail with the support of experts and academicians, without ignoring the sociological, psychological and pedagogical dimensions of the aforementioned problems or solutions, and that this development should be defined with concrete processes and fully reflected to the relevant individuals through education etc. At this point, foreign language skills, process and crisis management skills, being multicultural and having a high level of world knowledge, being open to communication that will ensure inter-institutional coordination and not hesitating to communicate in the absence of communication, and ownership of the process will constitute the main points of the training in question. In addition to providing the necessary trainings, it is also important to ensure the continuity of the personnel trained and to take incentive decisions.

When the theme of communication is analyzed, international students stated that they did not have many problems in this theme, while experts experienced communication problems. This is thought to be due to the fact that the process of welcoming students arriving in a foreign country from airports and taking them to their dormitories minimizes the concerns arising from possible risks. It is seen that the experts' determinations that communication and coordination need to be improved are in the direction of easing the functioning of the process and increasing its quality. This is because problems may arise from time to time due to scholarship students entering different phone numbers into the system, not activating their internet connection or not checking their e-mails. Lack of communication between institutions, especially student dormitories, can also cause disruptions in the program.

Institutions and documents stand out as the theme with the most reported problems. Participant students mostly expressed their opinions on obtaining a residence permit, the institutional functioning of the Directorate of Migration Management and the document acceptance system of universities. Problems such as variations in the required documents from school to school, problems in obtaining residence permits, ineffective operation of the institutions' websites and other electronic systems, as well as the scholars' failure to prepare the necessary documents in advance were cited as problems. When we look at the participant expert opinions, it is noticeable that the problems mentioned are common with the students. They also mentioned the late opening of dormitories as another problem of the institutions. The source of this reflection is that students have to deal with paperwork and registration procedures, which have a high stationery load, quickly after their arrival. In this process, it is observed that the students who are supported during orientation experience problems related to lack of documents, lack of translation or misrepresentation due to misunderstanding. These processes related to bureaucracy are normal, but the speed at which they are carried out and the way the process is managed by the people who carry them out are understood to be the main source of the problems.

When the findings are analyzed, it is seen that students experience problems that can be characterized as due to the lack of coordination between institutions. It is noteworthy that one of the participants, who was granted a scholarship by the state through YTB, stated that it was incomprehensible that dormitory officials caused problems in the process despite being placed in a state dormitory. Some students stated that they missed a semester at their universities after completing their courses at TÖMER, but this problem is related to their individual success or failure in the course skipping exams. Universities and their units act in accordance with YTB's calendar. In the expert opinions, problems and determinations related to inter-institutional communication and cooperation, in other words, coordination, are noteworthy.

When the transportation theme is examined, it is seen that the problems related to this theme are mainly due to lack of communication. Expert participants stated that transportation services should not be limited to a certain period of time. In addition, the inability to communicate in a foreign language with international students in dormitories and universities was mentioned as a problem. At this point, it is known that YTB ensures that multilingual individuals are assigned and takes or ensures that the necessary steps are taken to ensure that the process proceeds with minimum problems.

In the theme of officials, international students stated that there were delays in registration procedures. In addition to this, participant experts stated that officials from different institutions should be in contact with each other and that there should be a coordination unit to resolve any problems.

In the theme of the program, the most prominent opinion of the students was that necessary meetings should be held and processes should be organized to produce quick solutions to problems in communication. When we look at the opinions received from the experts, it was stated that the program should not only include the welcome and registration processes but also the promotion of the city, websites and brochures should be

prepared and promotions should be made in different languages, scholars should be brought earlier and the orientation calendar should be kept wider.

SUGGESTIONS

From the first moment they arrive in Türkiye, international students encounter a culture and its components that are different from their source culture. At the same time, they are curious about universities and their complementary elements (dormitory, campus, internship-course, transportation, etc.), which are the most important elements of this new culture. Learning everything by trial and error is a waste of time and can also lead to negative results. At this stage, it is important and necessary to conduct needs analysis and prepare and implement welcoming/information/orientation programs tailored to their needs. Going through these processes correctly is very important for both the academic success and psychosocial adaptation of students. The problems and solution suggestions observed during the welcome and dormitory/university placement/registration process of international students with Turkish scholarships are as follows:

- In line with the views on the communication theme, it is seen that some scholarship recipients cannot be reached by phone, e-mail or similar channels even after they arrive at their dormitories and that problems such as not being able to communicate are waiting for a solution. For this reason, registration processes may be delayed and necessary information cannot be communicated to these scholars. For example, there may be delays due to missing information and/or missing documents such as equivalency procedures, documents required during registration, documents that must be notarized, etc. For this reason, rules and sanctions that will be activated in case the student does not fulfill his/her commitments can be applied, such as canceling the scholarship of scholarship recipients who exceed a certain period of time and giving the right to the reserve candidate. Of course, it may be seen as a burden to waste a lot of work and repeat the process for the substitute candidate, but when this problem is not solved from the beginning, similar problems can be seen in all processes of the scholar in question and cause a negative course of cost-benefit analysis. At this point, it is important to analyze whether the scholarship holder has a valid and proven excuse. Despite the initial problems, it is anticipated that in the medium and long term, the process will be taken more seriously and students will be more cautious.
- Most international students either do not speak Turkish at all or do not have an advanced level of language proficiency. For this reason, some misunderstandings and communication problems are inevitable. It is very important that all relevant personnel, especially university administrative staff, are knowledgeable and tolerant in terms of intercultural communication. International students are ambassadors of Turkish culture and culture carriers. Solving their problems and having all relevant institutions work in coordination and by ensuring the flow of information while solving these problems will be one of the most important steps in eliminating other problems that may arise. If A1-A2 level

education is provided in the student's country through online systems as soon as the scholarship is granted, language-based problems will be reduced.

- When the theme of institutions and documents is analyzed, the fact that the institutions act independently of each other and only communicate with the scholars stands out as a separate problem. The fact that both YTB, universities and other institutions involved in the welcoming processes are in communication with each other and that information exchange is fast will ensure that many problems are solved before they start. . The easiest solution to this problem is to improve the coordination process of the Directorate of Public Diplomacy in the superstructure and to reflect the opposite to the sub-units and relevant individuals/employees. In other words, it is as important to follow up the process as it is to convey the decisions taken at the meeting attended by a senior official or rector. Therefore, it would be beneficial for the staff directly addressing the students to hold such coordination meetings among themselves, and for such staff to receive orientation and training.

- For the theme of institutions and documents, it can be mentioned that while some universities register for TÖMER/DİLMER and faculties/institutes at the same time, others leave faculty/institute registrations for later dates. In addition, as in the case of METU, some schools register online while others register with hand-delivered documents. The fact that universities operate different procedures and change their conditions from time to time, especially in faculty-institute registrations, can make the registration process difficult. Commonization of procedures and required documents, as well as providing clear information to scholars through a website or brochures to be prepared will facilitate the work and procedures to be carried out.

- When the views on the transportation theme are analyzed, it is observed that, although it may be due to different reasons, the delay in ticketing procedures and the late arrival of students, and even the continued arrival of students after the schools open, is an important problem. An early start to the process and the arrival of scholarship holders at the end of October and beginning of November will ensure that the education process is not disrupted.

- Considering the views on the transportation theme, although it is also seen in different cities, in big cities such as Ankara and Istanbul, the dormitories where students stay are located in very different and distant parts of the city; there may be difficulties in the process of collecting and distributing students by shuttles. The fact that scholarship recipients reside in major KYK dormitories during their first days of arrival, even temporarily, can both facilitate their acclimatization to the city and minimize transportation problems that may be experienced during the registration process.

- During the registration process, each scholarship recipient goes to the relevant units of the universities. However, in big cities such as Ankara and Istanbul, there are many universities and many universities have different campuses. If a single/common location is determined for foreign student registrations of

universities and it is ensured that there is no need to go to different faculties/institutes for each university, the work and procedures will be considerably accelerated.

- In the theme of the staff, the fact that the individuals in charge of the reception are at the initiative of the universities, lack of professionalization and avoidance of communication were seen as the main problem. The solution to this problem is related to the fact that orientation is not started before arrival as well as professionalization. However, it is possible that a general social and cultural adaptation/orientation program (introduction to the city, etc.) could be conducted by the relevant units before the arrival of the students to Turkey. A simple and short multilingual guide can be prepared and sent to the students while they are still in their home country by customizing the procedures to be carried out during the registration process according to the city and university they will attend. In particular, Turkish concepts that they will frequently hear and that will provide solutions can be emphasized in this guide and a glossary can also be provided. In fact, it is possible to prepare a simulation of 81 provinces and their simulations on digital platforms (second life, metaverse, etc.) and present it to the student as a reward-based game with language support, even with only the necessary investments.

- Based on the program theme, it was observed that bureaucracy was a time-consuming factor that hindered the educational processes due to the lack of coordination in planning and implementation. After completing their enrollment and starting their courses, international students complete some work and procedures such as extending their residency dates. However, the fact that the Directorate of Migration Management, student affairs of universities, Social Security Institution and some other institutions apply different practices to scholarship holders and these procedures are prolonged may cause disruption in education services. In addition, students may sometimes be victimized due to the late start of procedures such as the deposit of scholarship fees and/or the initiation of health insurance.

Although the suggestions presented above are closely related to practice, they also shed light on studies that can be done in the literature. At this point, language teaching centers, which are the first stop for international students at universities, play important roles not only in Turkish education but also in psychosocial adaptation and orientation. Therefore, it is necessary to create a structure such as guidance services within these units and ensure staff employment. It is thought that the training of these personnel will add efficiency and speed to the process by training the departments related to Turkish education in an interdisciplinary manner and training them in a practical manner with stakeholder public institutions.

ETHICAL TEXT

“This article has complied with the journal writing rules, publication principles, research and publication ethics rules, and journal ethics rules. Since personal data was used in the study, ethics committee permission was obtained at the meeting of the Gazi University Ethics Committee Commission dated 27.07.2023 and numbered 14, and the data in question was coded and provided in accordance with the rules of publication ethics. In the

study, journal writing rules, publishing principles, research and publication ethics rules, and journal ethics rules were followed. "The responsibility for any violations that may arise regarding the article belongs to the authors."

Author(s) Contribution Rate: The contribution rate of the first author is equal.

REFERENCES

- Akar, E. & Gürkaynak, M. (2022). An evaluation of Türkiye's education diplomacy in the context of country branding. *Communication and Diplomacy*, 7 (Special Issue on Public Diplomacy and Country Branding), 137-164, <https://doi.org/10.54722/iletisimvediplomasi.1109658>
- Coskunserce O. & Eristi S. D ,B. (2017). Development of an online orientation application based on a design-based research approach for the cultural adaptation process of international students. *Educational Technology Theory and Practice*, 7(1) pp.83-104
- Cura, Ü. & Isık, A. N. (2016). The impact of acculturative stress and social support on international students' academic adjustment. *Education and Science*, 41(184).
- Ekici, S. & Tuncel, G. (2016). Migration and people. *Individual and Society Journal of Social Sciences*, 5 (1), 9-22. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/birtop/issue/29486/316342>
- Gündoğdu, S. (2021). *Soft power and public diplomacy institutions and practices in Turkish foreign policy (2002-2013)*, Nobel Publications.
- Güngör, N. D. (2010). Education, globalization and brain drain. *İz Atılım University Journal*, 9, 33-36.
- Kocabıyık O. & Bacıoğlu S. D. (2019). Study to determine Trakya University international student profile and orientation requirements. *Trakya Education Journal*, 9(1), p. 161-172.
- Kolunsag, A. & Vatansever Ozdemir, G. (2007). Sustainable orientation model and the situation at Sakarya University. *Sakarya University Faculty of Education Journal*, 14, p.211-229.
- Nye, S. J. (2005). *Soft power: the path to success in world politics*. Translator: Reyhan İnan Aydın, Elips Book.
- Oberg, K. (1960). Culture shock: adjustment to new cultural environments. *Practical Anthropology*, 7, 177-182.
- OECD (2017). *Education at a glance 2017*. <https://www.oecd-ilibrary.org>.
- Ozdemir, M. (2018). *Data analysis methods: quantitative and qualitative data analysis*. In K. Beycioğlu, N. Özer & Y. Kondakçı (Eds.), *Research in Educational Administration* (pp. 133 - 167). Pegem Academy.
- Ozmantar, Z. K. (2018). *Sampling methods and sampling process*. In K. Beycioğlu, N. Özer & Y. Kondakçı (Eds.), *Research in Educational Administration* (pp. 87 - 110). Pegem Academy.
- Romer P. M. (1986). Increasing returns and long-run growth. *Journal of Political Economy*, 94(5), 1002-1037.
- Patton, M. Q. (2014). "Strategic themes in qualitative research (pp. 37- 73, trans. Y. Dede and A. Bakla)", *Qualitative Research and Evaluation Methods*, M. Tüm and F.I. Seer. (Trans. Ed.), Pegem Akademi.
- Vaxevanidou, M. (2018). Education as public diplomacy: how to build on an international image in education. *Journal of Media Critique*, 4 (14), 55-70.

- Yıldırım, A. & Simsek, H. (2011). *Qualitative research methods in the social sciences*. Seckin Publishing.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: design and methods* (4th ed.). Thousand Oaks. Sage.
- YÖK (2022). *Higher education board*. <https://istatistik.yok.gov.tr/>
- YTB (2022). *Presidency for Turks abroad and related communities*. <https://www.ytb.gov.tr/uluslararasi-ogrenciler/uluslararasi-ogrenci-hareketliligi>

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN ORYANTASYON SÜRECİ: TÜRKİYE BURSLARI ÖRNEĞİ

Öz

Uluslararası öğrenci hareketliliği her geçen yıl büyümektedir ve Türkiye bu hareketlilikte önemli pay alan ülkelerdendir. YÖK (2022) verilerine göre 2021-2022 eğitim-öğretim yılında yükseköğretimde kayıtlı yaklaşık 224 bin uluslararası öğrenci Türkiye’de eğitim almaktadır. Bu öğrencilerinin önemli bir kısmını da Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) burslusu öğrenciler oluşturmaktadır. Her yıl binlerce uluslararası öğrenciye Türkiye Bursları adlı program kapsamında burs ve barınma imkânı sunan YTB, Türkiye’ye gelen bu öğrencilerin ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim almasını sağlamaktadır. Bu öğrenciler, ağırlıklı olarak her yılın eylül-ekim aylarında Türkiye’ye gelmekte ve üniversitelerin dil öğretim merkezlerinde (TÖMER/DİLMER vd.) Türkçe eğitimi aldıktan sonra yüksekokul, fakülte ve enstitülerde eğitimlerine devam etmektedirler. YTB tarafından, başarı odaklı bir seçki yapıldığı bilinmektedir. Söz konusu seçki, bir komisyon tarafından tarafsız biçimde yapılarak burslandırılacak kişiler belirlenmektedir. Bursiyerler YTB ve Üniversiteler iş birliğinde; ulaşım, karşılamaya, konaklamadan kayıt ve oryantasyon sürecine kadar her aşamada desteklenmektedir. Ancak bu sürecin en önemli odağı bu bürokrasinin yürütülmesi değildir. Bu iş ve işlemleri yürüten öğrenci eğitim rutinine başladığında ilk şoku atlatarak sorgulama aşamasına geçmektedir. Oryantasyonun en önemli kısmının burası olduğu söylenebilir. Çalışma kapsamında nitel araştırma modeliyle bu süreç ve aşamalara, kuramsal bilginin yanı sıra edimsel yansımalarla değinilmiş; öğrencilerin ağırlıklı olarak bürokrasiden ve kurumlar arası iletişim eksiliğinden şikâyet etikleri gözlemlenmiştir. Tespitler ışığında dijital koordinasyon gibi öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Uluslararası öğrenciler, oryantasyon, karşılama, Türkiye bursları.

GİRİŞ

Öğrenci hareketliliğine birçok ülkeye sosyal, kültürel ve ekonomik katkılarda bulunmaktadır. Bu hareketlilik sayesinde oluşan kültürlerarası iletişim ve etkileşim hem bireyleri hem de toplumları geliştirmektedir. Gündoğdu'ya göre (2021) ülkelerin kamu diplomasisini uygulama ve etkili yumuşak gücünü oluşturmada en önemli alanlardan ikisi eğitim ve kültür faaliyetleridir. YTB (2022) verilerine göre bugün 7.5 milyon öğrenci sayısına ulaşmış olan uluslararası öğrenci hareketliliğinin önümüzdeki on yıllık süreçte 30 milyonu aşması beklenmektedir. Türkiye; sahip olduğu konjonktürel durumu, güncel ve tarihî konumu, eğitim kurumları ve sosyo-kültürel birikimi ile bu hareketlilikten önemli pay alan ülkelerden biridir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD (2022) raporlarına göre sadece OECD ülkelerinde, lisans ve lisansüstü eğitim veya kısa süreli akademik çalışmalar yapmak amacıyla yaşanan öğrenci hareketliliği, COVID 19 salgın hastalığının olumsuz etkilerine rağmen 2000-2022 yılları arasında 2 milyonun üzerinde bir artışla 4.6 milyon kişiye ulaşmıştır.

Türkiye'nin artan yükseköğretim kurumu sayısı ile birlikte yıldan yıla uluslararası öğrenci sayısı da artmaktadır. Bu artışta ülkeye gelen özel öğrencilerle birlikte YTB başta olmak üzere Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA), Yunus Emre Enstitüsü (YEE), Türkiye Maarif Vakfı gibi devlet destekli kurumlarının katkılarının yanında İslam Kalkınma Bankası (İKB) gibi uluslararası öğrencileri burslandıran kurumların da önemli katkıları vardır. Kendi imkanları ile gelen ve özel öğrenci olarak adlandırılan öğrencilerin sayısı da önemli bir yer tutmaktadır. Yine YTB (2021) verilerine göre 2021 yılında Türkiye burslarına 178 ülkeden 165.511 başvuru yapılmıştır. Bu rekor başvuru sayısı Türkiye'nin uluslararası eğitim alanında en çok tercih edilen ülkelerden biri olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir. Türkiye bursları; öğrenciye sağlanan barınma, sağlık sigortası, gidiş-dönüş uçak bileti, Türkçe hazırlık kursu ve eğitim süresi boyunca ödenen aylık burs ücretini kapsamaktadır. Türkiye'nin diğer ülkelerle kültürel, akademik, sosyal ve ekonomik ilişkilerini geliştirmesi bakımından Türkiye bursları önemli bir işlevi yerine getirmektedir.

Ekici ve Tuncel (2016) insanların tarih içerisinde çeşitli nedenlerden dolayı yaşadığı mekândan ayrılmak durumunda kaldıklarını ve bunun göç kavramıyla ifade edildiğini belirtir. Bu ayrılığın, insan ve mekân üzerinde çok yönlü bir etkiyi beraberinde getirerek başta birey olmak üzere insana dair olan inanç, düşünce, kural ve yapıların değişim ve dönüşüm yaşamasına zemin hazırlayan kapsamlı ve derinlikli bir olgu olduğuna dikkat çeker (s. 9). Onlara göre eğitim hareketliliğinde kapsamında kısa süreli olması hedeflenen ancak kalıcı hâle de dönebilen göç hareketinin bir başka bakış açısıyla değişim ve dönüşüm sürecinin başında, kültürel farklılıklar önemli bir sorun hâline gelebildiğini ifade etmektedir. Bireyin doğduğu ve içinde bulunduğu mekânla olan bağının zedelenmesine neden olan göçün, insanın moral dünyasında birçok sorunun ortaya çıkmasına neden olduğunu; insanların sahip olduğu inanç, düşünce, hayal, alışkanlıkları, tutum ve davranışlarında çevresel ortamın önemli bir etkisi bulunduğunu vurgulayarak bir yönüyle çevresel ortam değişimi anlamına gelen göçün, bireyi yeni bir gerilim, stres ve psikolojik travma alanına yönelttiğini ifade eder (s. 19).

Eğitim hareketliliğine katılım isteklilikle sağlanmışsa ve zorunluluk söz konusu değilse; gerilim, stres ve ileri aşamasında travmaya sebep olabilen bu göç olgusunun bireydeki olumsuz etkileri daha az olabilmekle birlikte

konunun önemini azaltmamaktadır. Çünkü eğitimdeki kürelleşme ve bazı bölgelerdeki mücbir sebeplerin tetiklediği eğitim göçü her geçen gün katılımcıları ile birlikte büyümektedir.

Eğitimin küreselleşmesi, eğitim faaliyetlerinin ulusal sınırları aşarak dünya çapında yayılması ve standartlaşması anlamlarını taşımaktadır. Bu, yurt dışında eğitim; değişim programı uygulamaları; ders programlarının (izlencelerinin) standartlaştırılması; eğitimde ortak dil kullanımı; uzaktan eğitim programları; yabancı üniversitelerin yaygınlaşması ve benzer unsurlar içeren bir süreçtir (Güngör, 2010, s. 33).

Uluslararası öğrenci sayılarına her yıl artış olarak eklenen bu yaygınlaşmanın Türkiye'deki eğitim diplomasisi ayağında Türkiye Bursları önemli bir yer tutmaktadır. Bu yüzden çalışmada Türkiye'de YTB burslusu olarak eğitim öğretim hayatına başlamış uluslararası öğrenciler ile bu süreçte görev almış akademik, idari personeller ve YTB uzmanlarının görüşlerinden hareketle yayın etiği kurallarına uyularak bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

Uluslararası Öğrenciler ve Kamu Diplomasisi

Kamu diplomasisi kültür, sanat ve edebiyat gibi faaliyetlerle ekonomik, siyasi ve bürokratik kazanımları desteklemek amacıyla hedef kitlenin hedef ülkeye karşı olumlu bir biçimde örgütlenmesi için yürütülen faaliyetler bütünüdür. Bu faaliyetin önemli bir alt dalı ise eğitim diplomasisidir. YTB tarafından erişime açılan ve takibi yapılan Türkiye Bursları devlet politikası ve fonu olması yönüyle bir kamu diplomasisi faaliyetidir. Eğitim hareketliliğini Türkiye lehine etkilemeye çalışan bu program, kapsam ve etki alanı bakımından kamu diplomasisinin eğitim diplomasisi alanında tanımlanmakla birlikte çıktı ve yaygın etkisi açısından süreçte yumuşak güç unsuru olarak da karşılık bulabilmektedir. Nye'e (2005, s.20) göre kültür yumuşak gücün asli unsur olup toplum içindeki önemli değerlerin ve uygulamaların oluşturduğu değerler bütünüdür. Kültürü bir tür sosyal davranış olarak nitelendirir ve kültürün bileşenlerini edebiyat, sanat ve eğitim olarak seçkinlere hitap eden yönüyle ele alır.

Dünyaya kendi ülkesini ve mizaçlarını anlatma amacı taşıyan kamu diplomasisi için kültürel unsurlar son derece önemli kaynaklardır. Çünkü bu kültürel unsurlar ülkelerin prestijlerini ve imajlarını oluşturmaktadır. Bu bağlamda kamu diplomasisi yabancı devletler nazarındaki prestijlerini iyileştirmek amacıyla kültürel ve akademik alışverişin gerçekleştirilmesini, kültürel ve ulusal unsurların görünür kılınmasını sağlayan bir unsurdur (Gündoğdu, 2021, s.83). Kamu diplomasisinin uluslararası öğrencilere bakan yüzünde ise eğitim diplomasisi bulunmaktadır.

Eğitim diplomasisi i) Yumuşak gücün önemli bir uygulama alanı olması, ii) Araştırma, bilim, kültür ve dil gibi birçok kamu diplomasi faaliyetini içermesi, iii) Uluslararası öğrencileri ülkeye çekmesi ve ülkelerde tutması, iv) Eğitim kurumlarının uluslararasılaşma sürecine katkı sağlaması bakımından hem ülkeler hem de eğitim kurumları/kuruluşları açısından önemlidir (Vaxevanıdou 2018, s. 55).

Eğitim diplomasisi, kamu diplomasisinin önemli bir alt bileşenidir ve ülkelerin yumuşak gücü bağlamında etkin sonuçlar vermektedir. Yeni bir kavram ve alan olması sebebiyle literatürdeki diğer kamu diplomasisi bileşenleri kadar üzerinde çalışma yapılmadığı görölmektedir. Genellikle kültürel diplomasinin bir alt kategorisi olarak yaklaşlan eğitim diplomasisi, artık günümüzde ayrı bir alan olarak değerlendirilmektedir (Akar ve Gürkaynak 2022, s. 134).

Türkiye Bursları kapsamında Türk üniversitelerinde eğitim-öğretimine devam eden uluslararası öğrenciler işaret edilen yumuşak güç unsurları ile ilgili hem örgün he de yaygın eğitimle muhatap olmakta ve günlük yaşamda da maruz kalmakta ve edinmektedirler.

Eğitim, bireysel bir yatırım olmanın ötesinde kişinin bulunduğu topluma da önemli katkılar, başka bir deyişle "pozitif dışsallık", sağlayan bir faaliyettir. Eğitimin bir başka özelliği de toplumda yaygınlaşmasıyla topluma getirdiği faydanın katlanarak büyümesidir, yani artan bir getiriye sahip olmasıdır (Romer, 1986, s. 1003). Öğrencilerin yeni bir eğitim öğretim sürecine başlamalarında en önemli süreçlerden biri de oryantasyon ve uyum sürecidir. Bu terim, yeni bir ortama, duruma veya deneyime uyum sağlama sürecini ifade eder. Bireylerin yeni bir ortama uyum sağlamalarına yardımcı olurken, aynı zamanda onları bu yeni tecrübeye hazır hâle getirir. Bu nedenle, birçok farklı bağlamda (iş, eğitim vd.) kullanılan önemli bir kavramdır.

Uluslararası öğrenciler, eğitim öğretime başladıkları andan hatta ülkeye adım atıkları andan itibaren barınmadan beslenmeye; sağlık sorunlarından maddî konulara; sosyo-kültürel uyumdan iklim ve coğrafyaya kadar birçok sorunla yüz yüze gelmektedir. Bu sorunlar zaman zaman öğrencinin çevresine uyumsuzluk göstermesi ve kültür şoku yaşaması gibi sonuçları doğurmaktadır. Oberg (1960, s.177) "kültür şokunu" bildiğimiz, tanıdığımız ve bizi tanımlayan tüm işaret, sembol ve sosyal ilişki ağını kaybetmek olarak açıklar. Hedef ülke ve kültürle tanıştıkları ilk andan itibaren doğru bir karşılama süreci sayesinde öğrenci kendini iyi hissedecek ve sonrasında yaşanabilecek olumsuz durumlara karşı önyargılı olmayacağı hatta daha anlayışlı yaklaşacağı ön görülebilir.

Uluslararası Öğrenciler ve Oryantasyon

Uluslararası öğrenciler gittikleri ülkeye ilk adımı atmakla birlikte oryantasyon süreci de doğal olarak başlamaktadır. Stres seviyesinin ve kültür şoku yaşama ihtimalinin yüksek olduğu bu ilk karşılaşma iyi bir planlama sayesinde en az sorunla atlatılabilir. Doğru planlanmış bir karşılama için ilk ve belki de en önemli adımdır. Oberg (1960) "A Grounded Theory of International Student Well-being" adlı çalışmasında oryantasyon sürecini incelerken dört ana başlığa yer vermiştir:

- Geçiş/değişim Şoku
- Sosyal İzalasyon
- Dil Yetkinliđi
- Üniversite İmkânları.

“Oryantasyon sayesinde yüksek motivasyon sağlanarak, iletişimsizliğin veya zayıf iletişimin sebep olacağı hatalar, yanlış anlamalar ve hoşnutsuzluklar önlediği gibi, katılımcıların buldukları yeni ortamdaki görevleri ve hakları ile ilgili doğru bilgilerle sahip olması sağlanmaktadır” (Kolunsağ ve Vatansever, 2007, s.212). Aynı çalışmada uluslararası öğrencilere yönelik oryantasyonun amaçları şu şekilde tespit edilmiştir:

- Okula bağlılığı sağlamak,
- Okulun genel yapısı, amaçları, felsefesi ve öğrencinin kendi hakları konularında bilgi vermek,
- Kişide kendine güven duygusu yaratmak,
- Bireyde ait olma duygusu geliştirmek, verimli olma isteği uyandırmak ve verimliliğin artırılması konusunda bilinçlendirmek,
- Öğrencilere içinde bulunduğu şartları tanıtmak ve mevcut durumu öğrenme zamanını kısaltmak,
- Motivasyonu arttırmak,
- Öğrencileri daha sonraki eğitimlere hazırlamak,
- Disiplin suçlarını azaltmak, deneme-yanılma yolu ile öğrenmeye fırsat vermemek,
- Hizmet verirken kendisi ile arkadaşları için risk oluşturabilecek hususları kontrol altına almak,
- Öğrenciyi görev-yetki ve sorumlulukları konularında bilgilendirmek,
- Öğrencilerin değişimlere, gelişimlere ve yeni teknolojilere uyumunu sağlamak, bilgi ve becerilerini arttırmak (Kolunsağ ve Vatansever, 2007, s.213).

Cura ve Işık'a göre (2016) uluslararası öğrencilerin akademik başarıları ile kurumlar tarafından onlara sağlanan destek arasında pozitif bir ilişki vardır. Kocabiyyık ve Bacioğlu (2019) oryantasyon programlarının eğitim-öğretim sürecinin başındaki öğrencilerin yeni ortamlarına alışmalarını kolaylaştıran; uluslararası öğrenciler için ise üniversitelerdeki uluslararası öğrenci ofislerinin etkili olduğu planlı ve programlı bir süreç olduğunu belirtmişlerdir. Aynı çalışmada, öğrencilerin üniversite hakkında öğrenmek istedikleri konular; “kazandığı bölümü tanımak, öğrenci değişim programları, kredi/burs, staj, yurt/barınma, devamında da akademik hizmetler ve sosyal etkinlikler hakkında bilgi almak olmuştur” (Kocabiyyık ve Bacioğlu 2019, s.170). Bu yüzden Türkiye Bursları kapsamında YTB'nin örgütlenmesinde yer alan ekipler bursiyerleri kapıda karşılamaktadır deyimi tam anlamıyla gerçekleşmektedir. Bursiyerler, ağırlıklı olarak hava yolu ile ülkeye giriş yapmakta ve havaalanlarında tecrübeli ekipler tarafından karşılanmaktadır.

Söz konusu karşılama ile başlayan oryantasyon süreci aslında günümüz imkanları ile öğrenci burslandırıldığında çevrim içi bir biçimde de başlatılabilir. Bunun için hazırlanacak bazı simülasyonların çok faydalı olabileceği düşünülmektedir. Coşkunserçe ve diğerleri (2016, s.87) uluslararası öğrencilere yönelik çevrim içi oryantasyon programı hazırlanmasına yönelik çalışmalarında bilişim teknolojilerinin hayatın her alanında olduğu gibi bu konuda da büyük katkısının olacağını belirtmişler; öğrencilerin yüz yüze destek almakta zorlandıkları durumlarda internet tabanlı uygulamaların zamandan ve mekândan bağımsız olarak önemli bir işlevi yerine getireceği sonucuna ulaşmışlardır. Aynı çalışmada bu işlevleri; günlük yaşam, kültürel konular, seyahat, fotoğraflar ve videolar, temel Türk dili başlıkları altında incelemişlerdir.

Uluslararası öğrencilerin oryantasyon ve uyum süreci, yeni bir kültür, dil, eğitim sistemi ve toplumla tanıştıkları karmaşık bir dönemi ifade eder. Öğrencilerin kayıt hakkı kazanmaları ile başlayan bu süreç; ülkeye geliş, karşılaşma, okul kayıtları, şehrin tanıtımı, eğitim öğretimin başlaması, dilsel ve kültürel uyum süreçleri ile devam eden geniş bir yelpazede düşünülebilir.

YÖNTEM

Çalışmanın yapısı gereği nitel araştırma modeli tercih edilmiştir. Bu araştırma modeli; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlenmesine dayalıdır. Özmantar (2018) nitel araştırmaların hedefinin, belirli bir alanda yapılan yenilik, uygulama veya çalışmalar hakkında bilgi vermek olduğunu belirtir. Nitel çalışma, karmaşık toplumsal olguları derinlemesine analiz etmek için kullanışlı bir araştırma yöntemidir.

Nitel araştırma sadece başkalarının deneyimleri hakkında bilgi edinmeyi değil, aynı zamanda araştırmacının araştırmaya taşıdığı, keşfedilen şeyin iyi ya da kötü şekilde şekillenmesini sağlayan, çalışmayı etkileyen deneyimlerinin incelenmesine de imkân sağlar. Otoetnografi, heuristik ve eleştirel yansıtıcılık/derinlemesine düşünme gibi nitel araştırma yaklaşımları, alan çalışması ve ardı ardına yapılan analizler esnasında gördüklerimizi, duyduklarımızı, bildiklerimizi ve öğrendiklerimizi anlama ve incelememize vurgu yapar. Nitel araştırma başkalarının olduğu kadar kendi deneyimlerimizi de haritalandırmak anlamına gelir (Patton, 2014, s. 27).

Oryantasyon sürecinin asli unsurları olan uluslararası öğrencilerin, uzmanların, üniversite personelinin dâhil edildiği ve araştırmacıların deneyimleri ışığında araştırılan uyum süreci araştırmanın amacı bakımından keşfedici durum çalışmasıdır. Bu yüzden çalışmada amaçlı örneklem grubu oluşturulmuştur. Yin (2009) keşfedici durum çalışması araştırılan olgunun “ne” olduğunu keşfe odaklanarak veri toplayıp daha sonra toplanan veri içerisinde örüntüler aramak olarak açıklar. Araştırmadaki öğrenci, uzman ve idari personel denkleminde aranan örüntüler bu durumu desteklemektedir.

Çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır.

1. Uluslararası öğrenciler oryantasyon sürecinde iletişim, kurumlar ve belgeler, ulaşım, görevlilerle temas ve program sürecinde ne gibi sorunlarla karşılaşmaktadır?
2. Sorunlara uzman ve akademisyenlerin bakış açısı nedir?
3. Sorunların muhtemel çözümleri ve çözüm önerileri nelerdir?

Çalışmada kişisel veriler kullanıldığı için Gazi Üniversitesi Etik Kurul Komisyonunun 27.07.2023 tarih ev 14 sayılı toplantısında etik kurul izni alınmış olup söz konusu veriler yayın etiği kurallarına riayet esasıyla kodlanarak

verilmiştir. Çalışmada dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur.

Katılımcılar ve Sınırlılık

Araştırmada amaçlı örneklem grubunda yer alan katılımcılar; uluslararası öğrenciler için yapılan oryantasyon/karşılama programlarında görev almış veya bu konuda tecrübe edinmiş uluslararası öğrenciler; aynı programda görev almış akademisyenler, YTB uzmanları ve üniversite idari personelinden oluşmaktadır. Analiz edilecek verilerin kime ait olduğunu belirlemek amacıyla görüşme yapılan katılımcıların isimleri verilmemiş; öğrenciler Ö1, Ö2, ...Ö20; uzmanlar ise U1, U2, ...U10 şeklinde kodlanmıştır.

Tema belirleme sürecinde karşılama/oryantasyon programında karşılaşılan temel sorunlar dikkate alınmıştır. Tablo 1’de katılımcı gruplarından uluslararası öğrencilere ilişkin demografik veriler paylaşılırken Tablo 2’de çalışanlara ait betimsel veriler, Tablo 3’te ise öne çıkan görüşlerin hangi katılımcıya ait olduğunu gösterir tematik tasnif paylaşmıştır.

Tablo 1. Öğrencilere Dair Demografik Veriler

Cinsiyet	Erkek	9
	Kadın	11
Yaş	18-25 yaş	15
	25 yaş üstü	5
Uyruk	Afganistan	4
	Kazakistan	3
	Gine	2
	Bosna Hersek	3
	Yemen	2
	Diğer	6
Eğitim Düzeyi	Lisans	9
	Yüksek Lisans	7
	Doktora	4
Ana dil	Arapça	4
	Farsça	6
	Kazakça	3
	Boşnakça	3
	Diğer	4
Bilinen Yabancı Diller	İngilizce	6
	Rusça	5
	Fransızca	4
	Diğer	5
Üniversite	Gazi Ü.	7
	Ankara Ü.	3
	Ankara HBV Ü.	4
	Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Ü.	3
	Marmara Ü.	3

Uluslararası öğrencilere ait veriler incelendiğinde katılımcıların %55'i kadınlardan %45'i erkeklerden oluşmakta olduğu görülmektedir. Katılımcılar %75'i 18-25 yaş aralığında %25'i 25 yaş üstünde olarak tespit edilmiştir. Bu durum ağırlıklı olarak lisans düzeyinde öğrencilerin geldiğini düşündürmektedir. Nitekim YTB (2022) Faaliyet raporunda paylaşılan verilere göre 2022 yılında 165.918 başvurunun %66'sı lisans düzeyinde yapılmış olup burslandırılan 4316 kişinin %56'sının lisans düzeyinde olduğu göz önünde tutulduğunda bu dağılımın olağan ve süreci doğrular yapıda olduğu düşünülmektedir. Nitekim çalışmada elde edilen verilere göre katılımcıların %45'i Lisans, %35'i yüksek lisans, %20'si doktora eğitimine devam etmektedir.

Katılımcıların %20'si Afganistan, %15'i Kazakistan, %15'i Bosna Hersek, %10'u Gine, %10'u Yemen, %30'u diğer ülkelerden Türkiye'ye gelmiştir ki yine YTB'nin 2022 Faaliyet Raporuna bakıldığında burs başvurular ve burslandırma dağılımları adı geçen ülkelerin bulunduğu bölgelerde yoğunlaşmaktadır.

Katılımcıların ana dillerine göre dağılımına bakıldığında %30'unun Farsça, %20'sinin Arapça, %15'inin Kazak Türkçesi, %15'inin Boşnakça konuştuğu görülürken yabancı dilleri bakımında incelendiğinde %30'u İngilizce, %25'i Rusça, %20'si Fransızca ve %25'i diğer yabancı dilleri bildiği anlaşılmıştır.

Katılımcıların %35'i Gazi Üniversitesinde, %15'i Ankara Üniversitesinde, %20'si Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinde, %15'i Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesinde, %15'i Marmara Üniversitesinde öğrenimine devam ettiği tespit edilmiştir.

Tablo 2. Uzmanlara Dair Demografik Veriler

Bildiği yabancı diller	İngilizce	9
	Herhangi bir yabancı dil bilmiyor	6
Eğitim Düzeyi	Lisans	8
	Yüksek Lisans	5
	Doktora	2
Görev yeri	YTB	2
	Üniversite/akademik	8
	Üniversite/idari	5
Görev süresi	1-5 yıl	1
	5-10 yıl	6
	10-15 yıl	3
	15 yıl üzeri	5

Uzmanlar ait betimsel veriler incelendiğinde katılımcıların %53'ü üniversite akademik personeli; %33'ü üniversite idari personeli %13'ü ise YTB personelidir ve %60'ı yabancı dil olarak İngilizce bilmektedir. Bu çalışanların sadece %6'sı 1-5 yıl, %40'ı 5-10 yıl, %20'si 10-15 yıl, %33'ü ise 15 yıl ve üzerinde iş tecrübesine sahiptir ve %55'i lisans %45'i lisansüstü eğitim düzeyindedir. Uzmanlar olarak adlandırılan katılımcıların neredeyse tamamının görev süreleri bakımından Türkiye Bursları adıyla 2012'de başlatılan süreci müşahade etmiş kişiler oldukları ön görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Katılımcıların demografik bilgileri ve araştırma konusu hakkındaki fikirlerinin sorulduğu yarı yapılandırılmış bir anket formu düzenlenmiştir. Yarı yapılandırılmış anket formları, bir kısmı standart bir kısmı ise açık uçlu sorular içeren ve araştırmanın odağındaki konularda katılımcıların görüşlerini almayı amaçlayan anketlerdir. Hazırlanan formda uluslararası öğrencilere ve uzmanlara (YTB uzmanları, akademisyenler ve üniversite idari personelleri) yönelik ayrı ayrı sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular teknolojik araçlarla iletilmiş ve cevaplar aynı yolla toplanmıştır. Ulaşılan bulgular, demografik özelliklerle de ilişkilendirilerek aktarılmış ve yorumlanmıştır.

Verilerin Analizi

Katılımcılara iletilen yarı yapılandırılmış anket formundan elde edilen veriler, nitel araştırma tekniklerine uygun olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sürecinde keşfedici durum çalışmasına uygun biçimde örüntüleme ile çalışılmıştır. Verilerden hareketle bazı temalara ulaşılması hedeflenmiştir. Tanımlanan temaların, katılımcıların demografik verileri ile ilişkilendirilerek sınıflandırma yapılması planlanmıştır. Ulaşılan bulgular sonuç ve tartışma bölümünde yorumlanmıştır.

BULGULAR

Araştırma iki ayrı boyutta yürütülmüştür. Boyutlardan birincisi Türkiye’de dil öğrenimini tamamlamış ve yükseköğrenime devam eden uluslararası öğrencilerden, ikincisi ise uluslararası öğrencilerin karşılanması konusunda görev almış YTB çalışanları ile üniversitelerin idari ve akademik personelinden oluşmaktadır. Anket formu dijital araçlarla toplanan veriler bilgisayar ortamında tasnif edildikten sonra nitelik odaklı eleme yapılmış ve nihai form öğrenci ve uzmanlara ayrı ayrı gönderilmiştir. Dijital yolla elde edilen verilerin içerik analizine başlanmıştır. Özdemir (2018) içerik analizini toplanan verilerden hareketle kavram ve ilişkilere ulaşma süreci olarak ifade etmektedir. Çalışmada, toplanan veriler kavramsallaştırılarak temalar belirlenmiş ve her tema için öne çıkan görüşler belirlenerek yorumlanmıştır.

Çalışma kapsamında öğrencilere demografik bilgilere yönelik sorular sorulduktan sonra aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

- Daha önce yabancı olduğunuz bir ülkede oryantasyon sürecine katıldınız mı?
- Karşılama programı sürecinde, karşılama ekibi ile iletişim eksikliği yaşadınız mı? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Üniversiteler ve dil öğretim merkezlerine kayıt esnasında yaşanan sorunlar var mıydı? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Servisler veya yurtlarla ilgili tespit ettiğiniz bir sorun var mı? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?

- Üniversiteler dışındaki kurumlarda (Milli Eğitim Bakanlığı, dil öğretim merkezleri, Göç İdaresi Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı vs.) tespit ettiğiniz bir sorun var mı? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Üniversite idari personelleri ile ilgili tespit ettiğiniz sorunlar oldu mu? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Üstte verilen sorular dışında bir tespit veya tavsiyeniz var mı? Açıklayınız.

Uzmanlara yönelik sorularda ise yine demografik bilgi haricinde sorulan sorular şunlardır:

- Biletleme işlemleri ve bursiyerlerin geliş tarihleri ile ilgili tespit ettiğiniz bir sorun oldu mu? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Karşılama sürecinde kurumların işleyişi, kurumlar arası iletişim ve/veya işbirliği eksikliği tespit ettiniz mi? (YTB, üniversiteler/dil merkezleri, MEB, Göç İdaresi Başkanlığı vd.)? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Karşılama programının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili tespit ettiğiniz bir sorun veya eksiklik var mı? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Karşılama ekipleri, servis ve ulaştırma hizmetleri sağlayıcıları ile bursiyer öğrenciler arasında tespit ettiğiniz bir iletişim eksikliği veya sorun oldu mu? Cevabınız evet ise sorun neydi ve nasıl bir çözüm önerirsiniz?
- Üstteki sorular dışında konu hakkında başka bir tespit veya tavsiyeniz var mı?

Verilen cevaplar üzerinden elde edilen veriler analiz edildiğinde ortaya çıkan yığılım bir diğer ifadeyle öne çıkan görüşler Tablo 3'te paylaşılmıştır.

Tablo 3. Öne Çıkan Görüşler

Tema	Katılımcı
İletişim	Ö8, Ö10, Ö11; U4, U8, U11
Kurumlar ve belgeler	Ö3, Ö9, Ö11, Ö12, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20; U5, U6, U9, U12, U15
Ulaşım	Ö8; U2, U6, U15
Görevliler	Ö10, Ö11, Ö15, Ö20; U5, U6
Program	Ö18, Ö20; U9, U10, U14, U15

Tablo 3'te öğrencilerin günlük yaşadıkları 5 sorun ve konu alanı "iletişim", "Kurumlar ve belgeler", "Ulaşım", "Görevliler" ve "Program" olmak üzere beş başlık altında temalandırılmış olup temalara göre öğrencilerin yığılım görüşleri üzerinden tablolaştırılmıştır. Tablodaki yığılımlara dikkat edildiğinde en büyük yığılımın 8 öğrenci ve 5 uzman görüşü olmak üzere 13 madde ile "kurumlar ve belgeler" temasında olduğu görülmektedir. Bir diğer ifadeyle bürokrasinin en büyük sorun alanı olduğu söylenebilir. Aşağıda somut yansımaları sağlamak için tabloya konu görüşlerden öne çıkanları kodlanarak öğrenci ve uzman görüşlerini birebir yansıtır biçimde paylaşılmıştır.

İletişim teması

Öğrenci cevaplarından öne çıkan görüşler

Ö8. Karşılama sürecinde herhangi bir sorun yaşamadım.

Ö10. Ekip ile iletişim eksikliği yaşamadım.

Ö11. Bazı Öğrencilerin Whatsapp numaraları olmaması konusunda iletişimde sorun yaşadık.

Uzman cevaplarından öne çıkan görüşler

U4. Karşılama sürecinde kurumlar arası iletişimde gördüğüm kadarıyla, öğrenciler hakkındaki bilgilendirme dil merkezimize geç ulaşıyor.

U8. Özellikle yurtlar konusunda sıkıntı yaşıyoruz. Yurtlar ile haberleşme sağlanması saatlerce yolculuk yapmış öğrencilerin sıkıntı yaşamaması için son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

U11. Karşılama grubunda çok fazla mesaj hareketliliği olduğu için bazı mesajlar gözden kaçıyor. Biletleme işlemi yapan arkadaşlar da TÖMER'lerin karşılama personeline direkt olarak atabilirse daha iyi olur.

Kurumlar ve Belgeler Teması

Öğrenci cevaplarından öne çıkan görüşler

Ö3. Aynı günde öğrenci işlerinden öğrenci belgesi almak bir sorundur.

Ö9. Yıldırım Beyazıt üniversitesi 'inde bazı fakültelerin kayıt süreci kapandığı için biraz sorun yaşadık. Sonradan hallettik. YTB tarafından üniversiteye daha önce bilgilendirme şeklinde onları mail gönderirse süreci daha iyi olabilir.

Ö11. İlk geldiğimde denkliğin ne demek olduğunu bilmiyordum o yüzden biraz zorluk yaşadım. Yeni gelen öğrencilere denklik hakkında daha fazla bilgi verilmesini tavsiye ederim.

Ö12. Dört programa katıldım ve her seferinde karşılaştığımız sorunlar belge eksikliğinden kaynaklanıyor. Öğrenciler evrak listelerini almalarına rağmen (aslı diplomalar, fotoğraflar, fotokopiler vb.), çoğu gerekli evrakları getirmemektedir. Bence biz gitmeden önce merkezler ile ya da üniversiteler ile bir toplantı yapılması gerekiyor. Her şeyin anlatılması gerekiyor.

Ö17. Göç idaresi, bazı mahalleleri kapattı. Eğer ev ise tamam ama yurt olduğu zaman zaten o yurda YTB onay verdi ve kabul etmemek bence sıkıntı.

Ö18. Özellikle Göç İdaresinin sistemi ve web sitesinin düzgün çalışmaması.

Ö19. Evet, göç idaresinin çok sorunları var, mesela sürekli kurallar değişiyor. Bence çözüm; Ankara'da bir tane göç idaresi olmaz, en azından iki veya üç, oradaki güvenlik sürekli bağıyor kaba şekilde insanlara davranıyor, orada dışarıda beklemek için iyi bir yer yok güneş tepemizde ve oturacak az yer var! Çoğu insan saatlerce ayakta.

Ö20. Benim için sadece Göç İdaresi Başkanlığında çok problem oldu. Ankara Müzik ve güzel sanatlar üniversitende okuyacak öğrencilerin hepsinde ve Gazi Üniversitesinde dil eğitimi yapanların sıkıntıları var. Bizim için okul uzun süre sistemi açamadı. Bu süre zarfında sağlık sigortası sona ermiştir. Otobüs öğrenci kartımı alamadık. Birçok yere gittik. Çoğu kez bu sorun yüzünden okulu kaçırdım. Ekim ayında başvurduğum ve 3 ayda ehliyetimi aldım. Ancak sadece 3 aydan 9 aya kadar, yani sadece 6 ay ikamet izni verildi. Bence bu sorunları çözmenin yolu. 1. YTB öğrencilerine öğrenimlerinin sonuna kadar ikamet izni verilmelidir. 2. Göç İdaresi Başkanlığından, Gazi üniversitesinde hatta tüm üniversitelerde bir temsilci bulunmalıdır. 3. Öğrenmekte olduğumuz doğru olduğu için sistemi açmamız gerekiyor. Çünkü kütüphanede oturmak ya da otobüs kartı kullanmak gibi birçok şey için çok önemli.

Uzman cevaplarından öne çıkan görüşler

U5. Çoğunlukla denklik işlemleri için ve ikamet işlemleri için kopukluk yaşandığını düşünüyorum. Gelecek öğrenci listeleri belli olduktan sonra ilgili tüm kurumlara aynı anda iletilirse, bu kurumlar öğrencilere gruplar halinde toplu randevular verebilirse sorun çözülebilir.

U6. Gelen öğrencilerin yurtlara yerleşmesinde sorunlar yaşanıyor. Üniversitedeki diğer birimlerin de bu bağlamda bilgilendirilmesi gerekiyor.

U9. Özellikle yurtlar konusunda sıkıntı yaşıyoruz. Yurtlar ile haberleşme sağlanması saatlerce yolculuk yapmış öğrencilerin sıkıntı yaşamaması için son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

U12. KYK'nin üniversite akademik takviminden geç açması yurtları.

U15. Bazı öğrenciler hiçbir eksiklik veya sorun olmamasına göç idaresinden ikamet almakta zorlandı, standart ve pratik bir uygulama olmadığını gözlemlemekteyiz. Gerek denklik gerek ikamet için öğrenciler bürokratik anlamda biraz yoruluyor.

Ulaşım Teması

Öğrenci cevaplarından öne çıkan görüşler

Ö8. Grupta çok fazla öğrenci var ama servisler yurtların önünde gidince çok az sayıda öğrenci geliyor. Bizim belirlediğimiz zamana da gelemiyorlar. Bazıları diyor ki grupta çok fazla mesaj vardı o yüzden kafaları karışmış. Benim tavsiyem öğrencilerin ana diline göre WhatsApp grubun kurması gerekmektedir. Çünkü gruplarda çok fazla

öğrenci var biz sürekli bütün dillerde mesaj atıyoruz onlar da yeni geldikleri için kafaları karışıyor. Yeni gelen öğrencileri, işlemleri biten öğrencilerin grubunda eklenmeli çünkü biz yeniler için karşılama programı düzenliyoruz, işlemleri bitmiş öğrenciler de bizi de çağırıyor diye yine geliyorlar.

Uzman cevaplarından öne çıkan görüşler

U2. Evet, öğrencilerin YTB tarafından gönderilen biletlere zamanında dönüş yapmamaları bir sorun.

U6. Evet, oryantasyon günleri geçtikten sonra ilimize ulaşan öğrenciler yapılan etkinlik ve bilgilendirmelerden faydalanamıyor. Önceki yıllarda İstanbul'a kadar biletlendirilen öğrenciler olmuştu. Bu yıl için sorun bildiren olmadı. Uygulamanın devam ettiğinden emin değilim.

U15. Öğrencilerin servislere iletişimde kurumların ve servislerin daha belirgin noktalarda karşılama yapmaları gerekir.

Görevliler Teması

Öğrenci cevaplarından öne çıkan görüşler

Ö10. Bence biz gitmeden önce merkezler ile ya da üniversiteler ile bir toplantı yapılması gerekiyor. Her şeyin anlatılması gerekiyor.

Ö11. Maalesef bazıları yardım etmek istemiyorlardı. Yabancılara karşı bir tavır vardı.

Ö15. Üniversitelerin öğrenci işlerinde çalışanların davranışları hiç iyi değil. Bu konuda dikkat edilirse çok sevinirim.

Ö20. İdari personelin çoğu anlayışlıdır ve öğrencilerin kayıt olmalarına yardımcı olur ve hatta eksik belgeler olması durumunda, ilgili öğrenciler bunları daha sonra tamamlayabilir.

Uzman cevaplarından öne çıkan görüşler

U5. Öğrencileri ilgilendiren her kurum için görevlendirilen personellerin birbirleri ile iletişim halinde olmalı. Bir sorun olduğunda sorunu anında çözecek bir koordinasyon imkânı sağlanmalı. Kurumlar öğrencilerin kurumlarda yapacağı işleri şemalaştırıp basit el ilanı şeklinde öğrencilere verebilir. Barkod sistemi ile sitelere ulaşabilseler de onlar için gerekli olan bilgiyi site içinde bulmakta zorlanıyorlar.

U6. Karşılama yapan yetkililerin öncesinde öğrenciler ve diğer kurum personelleri ile iletişimde olmaları çok önemli.

Program Teması

Öğrenci cevaplarından öne çıkan görüşler

Ö18. Oryantasyon daha iyi bir şekilde planlaması gerekir. Oryantasyondan önce ekipler ile birkaç tane toplantı yapılması gerekiyor. Herkes daha iyi ne yapabilir bu vaziyetleri anlasın. Doktora ve yüksek lisans kayıtları için ayrı grup olsun. Lisans için ayrı ekip olsun. YTB'den önce yeni gelen öğrencilerin listesini göndersinler, mail atılacak onlara gereken evrakları ne ise onu bir ekip olacak kontrol etsinler. Çünkü okula gitmeden önce her şeyin hazır olması lazım. Eksik evraklar ya da tercüme bazen lazım oluyor, vs.

Ö20. Program hakkında, idari çalışanlar dil bilmediği için yabancılara biraz ters davranabiliyor, her yurttan İngilizce bilen bir çalışan olması lazım.

Uzman cevaplarından öne çıkan görüşler

U9. Karşılama ve oryantasyon programı içerisinde ilimiz daha ayrıntılı ve etkin bir şekilde tanıtılabilir.

U10. El broşürleri hazırlanıp Web sitelerine eklenmeli, ayrıca barkod okuyucuyla ulaştıkları hedef onlar için gerekli hap bilgi şeklinde olmalı. Bunun çeşitli dillerde yapılmış olması da faydalı olacaktır. Harita, şema, kurumlar arası iş birliği, sakinlik ve hoşgörü ile her şey daha kolay çözülecektir diye düşünüyor, çalışma için teşekkür ediyorum.

U14. YTB öğrencileri daha geniş bir takvim aralığında getiriyor. Belki öğrencilerden kaynaklı bu süre uzuyor olabilir. Ancak havaalanından karşılanıp otobüse bindirilmesi noktasında karşılama süresi kısa tutuluyor. Geciken öğrenciler için de programlama yapılması gerektiğini düşünüyorum.

U15. Planlama ve organizasyon özverili şekilde yapıldığını görmekteyiz fakat öğrencilerin geliş tarihleri daha erken olabilir ağustos ayının son haftası tüm öğrenciler Türkiye'ye gelmeli.2 hafta muafiyet sınavı ve oryantasyon olmalı ve eylül ayının ortasında dersler başlamalı.

Elde edilen bulgular tartışma ve sonuç bölümünde ele alınmıştır. Varılan sonuçlar ve tespit edilen ihtiyaçlar doğrultusunda öneriler getirilmiş olup ilgili başlık altında paylaşılmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışmada ulaşılan veriler, bulgular ve temalar dikkatle incelendiğinde sorun kaynağının bursiyer, yurt, üniversite veya ulaşım olsa da merkezinde bireyin olduğu görülmektedir. En temel problem ise bireyler üzerinden var oluşunu gerçekleştiren ve sürdüren kurumların bireysellikten uzak kurumsallaşmış sistemler hâlinde çalışıp hem kurumsal hem de bireysel iletişimde eksiksiz ve sorunsuz hareket edebilmesi veya edememesi olarak görülmektedir. Çok yönlü ve çok kültürlü oryantasyon sürecinin anılan sorun veya çözüm noktalarında sosyolojik, psikolojik ve pedagojik boyutlarının göz ardı edilmeden uzman ve akademisyen desteği alınarak baştan sona gözden geçirilmesi, detaylıca yapılandırılması ve bu gelişimim somut işlemlerle tanımlanıp ilgili bireylere eğitim

vb. yolla tam yansımalarının sağlanması gerektiği görülmektedir. Bu noktada yabancı dil bilgisi, süreç ve kriz yönetim becerileri, çok kültürlü olma ve dünya bilgisinin yüksekliği, kurumlar arası koordinasyonu sağlayacak iletişime açık olma ve eksikliğinde iletişim kurmadan çekinmeme, sürecin sahiplenilmesi gibi hususlar söz konusu eğitimin ana noktalarını oluşturacaktır. Gerekli eğitimlerin verilmesi kadar yetiştirilen personelin sürekliliğinin sağlanması ve teşvik edici kararlar alınması da önem arz etmektedir.

İletişim teması incelendiğinde, uluslararası öğrenciler bu tema başlığında çok sorun yaşamadıklarını belirtirken uzmanlara iletişim sorunları yaşanmaktadır. Bu durumun yabancı bir ülkeye gelen öğrencilerin havaalanlarından karşılanıp yurtlarına kadar götürülmelerindeki sürecin olası risklerden doğan kaygıları en aza indiriyor olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Uzmanların, iletişim ve koordinasyon noktasındaki geliştirilmesi gerekir yönündeki tespitlerinin sürecin işleyişini rahatlatma ve niteliğini artırma yönünde olduğu görülmektedir. Çünkü süreçte bursiyer öğrencilerin zaman zaman farklı telefon numaralarını sisteme girmeleri, internet bağlantılarını aktif etmemeleri veya e-postalarını kontrol etmemeleri gibi sebeplerle sorunlar yaşanabilmektedir. Öğrenci yurtları başta olmak üzere kurumların kendi aralarındaki iletişim eksikliği de programda aksamalara sebep olabilmektedir.

Kurumlar ve belgeler, en çok sorun bildirilen tema olarak göze çarpmaktadır. Katılımcı öğrenciler en çok oturum izni alma, Göç İdaresi Başkanlığının kurumsal işleyişi ve üniversitelerin evrak kabul sistemi ile ilgili görüşlerini belirtmişlerdir. İstenen evrakların okuldan okula değişiklik göstermesi, ikamet izni almada yaşanan sorunlar, kurumlara ait internet sayfalarıyla diğer elektronik sistemlerin etkili işletilmemesinin yanı sıra bursiyerlerin gerekli evrakları önceden hazırlamaması sorun olarak belirtilmiştir. Katılımcı uzman görüşlerine bakıldığında belirtilen sorunların öğrencilerle müşterekliği göze çarpmaktadır. Ayrıca yurtların geç açılmasını da kurumlara ait bir diğer sorun olarak belirtmişlerdir. Bu yansımanın kaynağı öğrencilerin geldikten sonra hızlı bir şekilde kırtasiye yükü fazla olan evrak ve kayıt işlemleri ile ilgilenmek durumunda kalmalarıdır. Bu süreçte de oryantasyon kapsamında destek olunan öğrencilerin belge eksikliği, çeviri eksikliği veya yanlış anlamadan kaynaklı yanlış beyanlarla ilgili sorunlar yaşadığı gözlemlenmektedir. Bürokrasi ile ilgili bu süreçler olağandır ancak gerçekleşme hızı ve gerçekleştiren kişilerin süreç yönetim şekli sorunların ana kaynağı olarak anlaşılmaktadır.

Tespitler incelendiğinde öğrencilerin kurumlar arası koordinasyon eksikliğinden kaynaklı olarak nitelendirilebilecek sorunlar yaşadıkları görülmektedir. YTB aracılığıyla devlet tarafından burslandırılan bir katılımcının devlet yurduna yerleştirmesi yapılmasına rağmen yurt görevlilerinin süreçte sorun yaşatmasının anlaşılmasız olduğunu ifade etmesi dikkat çekicidir. Bazı öğrencilerin TÖMER’de dersleri tamamladıktan sonra üniversitelerinde dönem kaçırdığını sorun olarak belirttiği görülmektedir ancak bu sorun kur atlama sınavlarındaki bireysel başarı ve başarısızlıkları ile ilgilidir. Üniversiteler ve birimleri YTB’nin takvimine uygun hareket etmektedir. Uzman görüşlerinde de kurumlar arası iletişim ve iş birliği yani koordinasyonla ilgili sorunlar ve tespitler dikkat çekmektedir.

Ulaşım temasına bakıldığında bu tema ile ilgili sorunların da ağırlıklı olarak iletişim eksikliği sebebiyle yaşandığı görülmektedir. Uzman katılımcılar, ulaştırma hizmetlerinin belli bir süreyle sınırlı kalmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca yurt ve üniversitedeki uluslararası öğrencilerle yabancı dilde iletişim kuramamaları sorun olarak belirtilmiştir. YTB bu noktada çok dilli bireylerin görevlendirilmesini sağlayıp sürecin en az sorunla ilerlemesi için gerekli adımları atmakta veya atılmasını sağladığı bilinmektedir.

Görevliler temasında uluslararası öğrenciler, kayıt işlemlerinde gecikme yaşandığını belirtmişlerdir. Bununla birlikte farklı kurumlardaki görevlilerin birbirleri ile iletişimde olmaları ve bunun yanında herhangi bir sorun olduğunda bunu çözüme kavuşturacak bir koordinasyon birimi olması gerektiği katılımcı uzmanlar tarafından ifade edilmiştir.

Program temasında öğrencilerden en çok öne çıkan görüş, gerekli toplantıların yapılarak iletişim halinde sorunlara hızlı çözümlerin üretildiği süreçlerin organize edilmesi olmuştur. Uzmanlardan alınan görüşlere bakıldığında ise programın sadece karşılama ve kayıt süreçlerini değil aynı zamanda şehir tanıtımını da kapsamı gerektiği, web siteleri ve broşürler hazırlanarak farklı dillerde tanıtımlar yapılması, bursiyerlerin daha erken bir takvimde getirilmesi ve oryantasyon takviminin daha geniş tutulması gerektiği ifade edilmiştir.

ÖNERİLER

Uluslararası öğrenciler, Türkiye'ye geldikleri ilk andan itibaren kaynak kültürlerinden farklı bir kültürle ve bileşenleriyle karşılaşmaktadırlar. Aynı zamanda bu yeni kültürün en önemli unsuru olan üniversiteler ve onun tamamlayıcı unsurları hakkında (yurt, kampüs, staj-kurs, ulaşım vb.) merak içindedirler. Her şeyi deneme yanılma yoluyla öğrenmeleri bir zaman kaybı olduğu gibi olumsuz farklı sonuçlara da sebep olabilmektedir. Bu aşamada ihtiyaç analizleri yapılarak onların ihtiyaçlarına yönelik karşılama/bilgilendirme/oryantasyon programlarının yapılması ve uygulanması önemli ve gereklidir. Bu süreçlerin doğru atlatılması, öğrencilerin gerek akademik başarıları gerekse psikososyal uyumları açısından oldukça kıymetlidir. Türkiye burslusu uluslararası öğrencilerin karşılama ve yurtlara/üniversitelere yerleştirme/kayıt işlemleri sırasında gözlemlenen sorunlar ve çözüm önerileri şu şekildedir:

- İletişim temasındaki görüşler doğrultusunda bazı bursiyerlere yurtlarına ulaştıktan sonra dahi telefon, e-posta veya benzeri bir kanaldan ulaşılamaması ve iletişim kurulamaması gibi sorunların çözüm beklediği görülmektedir. Bu sebeple kayıt işlemleri gecikebilmekte ve bu bursiyerlere gerekli bilgiler iletilenmemektedir. Örneğin denklik işlemleri, kayıt esnasında gerekli belgeler, noter onaylı olması gereken belgeler vb. konularda eksik bilgi ve/veya eksik evraklar sebebiyle gecikmeler yaşanabilmektedir. Bunun için öğrencinin taahhütlerini yerine getirmemesi hâlinde devreye girecek kural ve yaptırımlar işletilerek belli bir zaman dilimini aşan bursiyerlerin bursu iptal edilip yedek adaya hak verilmesi gibi yollara başvurulabilir. Elbette bu yapılan birçok iş işlemin boşa gitmesi ve yedek aday için tekrarlanması yük olarak görülebilir ancak bu sorun baştan çözülmediğinde benzer sorunlar söz konusu bursiyerin tüm süreçlerinde görülebilmekte ve fayda maliyet analizinin olumsuz yönde seyrine sebep olabilmektedir. Bu noktada önem

arz eden hakkı yanacak olan bursiyerin geçerli ve ispatlı bir mazeretinin olup olmadığının iyi analiz edilmesidir. Başlangıçta yaşanması muhtemelen sorunlara rağmen orta ve uzun vadede sürecin daha çok ciddiye alınması ve öğrencilerin tedbirli olmasını sağlayacağı ön görülmektedir.

- Uluslararası öğrencilerin çoğu ya hiç Türkçe bilmemektedir ya da ileri seviyede bir dil yeterliliğine sahip değildir. Bu sebeple bazı yanlış anlamalar ve iletişim sorunlarının yaşanması kaçınılmazdır. Başta üniversite idari personelleri olmak üzere ilgili personelin tamamının bu konuda bilgili ve hoşgörülü olması kültürlerarası iletişim açısından oldukça önemlidir. Uluslararası öğrenciler birer Türk kültürü elçisi ve kültür taşıyıcısıdır. Onların sorunlarının çözülmesi ve bu sorunları çözerken ilgili tüm kurumların eşgüdümle ve bilgi akışını sağlayarak çalışması; oluşabilecek başka sorunların giderilmesinde en önemli adımlardan biri olacaktır. A1-A2 düzeyindeki eğitimin burslandırma yapılı yapılmaz öğrenci ülkesindeyken çevrim içi sistemlerle ülkesinde verilirse dil kaynaklı sorunlar azalacaktır.
- Kurumlar ve belgeler teması incelendiğinde kurumların birbirinden bağımsız hareket etmesi ve sadece bursiyerlerle iletişimde olmaları ayrı bir sorun olarak göze çarpmaktadır. Gerek YTB gerek üniversiteler gerekse karşılama süreçlerinin içinde olan diğer kurumların birbiri ile iletişimde olması, bilgi alışverişinin hızlı olması birçok sorunun başlamadan çözülmesini sağlayacaktır. . Bunun en kolay çözümü üst yapıda Kamu Diplomasisi Başkanlığının koordinasyon sürecini iyileştirmesi ve alt birimlere ve ilgili bireylere/çalışanlara tam aksinin yansımaları olarak değerlendirilmektedir. Bir diğer ifadeyle yurtlarla ilgili üst düzey bir yetkilinin veya rektörün katıldığı toplantıda alınan kararların iletilmesi kadar sürecin takibi de önem arz ediyor. Bundan dolayı doğrudan öğrenciye muhatap personelin bu tür koordinasyon toplantılarını kendi aralarında gerçekleştirmeleri ve bu personele yönelik bir oryantasyon ve eğitiminde düşülmesi faydalı olacaktır.
- Kurumlar ve belgeler teması için bazı üniversiteler aynı anda TÖMER/DİLMER ve fakülte/enstitü kaydı alırken bazıları fakülte/enstitü kayıtlarını ileri tarihlere bırakmasının oluşturduğu sorunların yansımalarından bahsedilebilir. Ayrıca ODTÜ örneğinde olduğu gibi bazı okullar çevrimiçi kayıt yaparken bazıları elden teslim alınan belgeler ile kayıt yapmaktadır. Üniversitelerin bilhassa fakülte-enstitü kayıtlarında farklı prosedürler işletmeleri ve zaman zaman şartlarını değiştirmeleri yapılacak kayıt işlemlerini zorlaştırabilmektedir. Prosedürlerin ve istenen belgelerin ortaklaştırılması, ayrıca bununla ilgili bir internet sitesi yoluyla veya hazırlanacak broşürlerle bursiyerlere net bilgiler verilmesi yapılacak iş ve işlemleri kolaylaştıracaktır.
- Ulaşım temasındaki görüşler incelendiğinde farklı sebeplerden kaynaklansa da biletleme işlemlerinin zaman zaman gecikmesi ve öğrencilerin geç gelmesi hatta okullar açıldıktan sonra hala gelişlerin devam etmesi önemli bir sorun olarak gözlemlenmektedir. İşlemlerin erken başlaması ve bursiyer gelişlerinin ekim sonu kasım başına sarkmaması, eğitim-öğretim sürecinin aksamamasını sağlayacaktır.

- Ulaşım temasındaki görüşler dikkate alındığında farklı şehirlerde de görülmekle birlikte Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerde öğrencilerin kaldıkları yurtların şehrin çok farklı ve birbirine uzak yerlerinde olması sebebiyle; öğrencilerin servislerle alınması ve dağıtılması işlemlerinde zorluklar yaşanabilmektedir. Bursiyerlerin ilk geldikleri günlerde, geçici bir süre de olsa belli başlı büyük KYK yurtlarında ikamet etmeleri hem onların şehre alışma sürecini kolaylaştırır hem de kayıt sürecinde yaşanabilecek ulaşım sıkıntılarını en aza indirebilir.
- Kayıt esnasında her bursiyer için üniversitelerin ilgili birimlerine gidilmektedir. Ancak Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerde hem üniversite sayısı fazladır hem de birçok üniversitenin farklı kampüsleri bulunmaktadır. Üniversitelerin yabancı öğrenci kayıtları için tek/ortak bir yer belirlenir ve her bir üniversite için farklı farklı fakülte/enstitü yerleşkesine gitmek zorunda kalınmaması sağlanırsa; yapılan iş ve işlemler oldukça hızlanacaktır.
- Görevliler temasında karşılamada görevli bireylerin üniversiteler inisiyatifinde olması ve profesyonelleşme olmaması ve iletişimden kaçınması ana sorun olarak görülmüştür. Bu sorunun çözümü profesyonelleşme kadar oryantasyonun gelmeden başlatılmaması ile de ilgilidir. Oysaki ilgili birimler tarafından öğrencilere genel bir sosyal ve kültürel uyum/oryantasyon (şehir tanıtımı vb.) programının öğrencilerin Türkiye'ye gelişlerinden önce yapılması mümkündür. Öğrencilerin kayıt sürecinde yapacakları işlemler gidecekleri şehre ve üniversiteye göre özelleştirilerek çok dilli basit ve kısa bir kılavuz hazırlanıp öğrenci henüz ülkesindeyken kendisine gönderilebilir. Özellikle sıklıkla duyacakları ve çözümü sağlayacak Türkçe kavramlar bu kılavuzda vurgulanarak sözlükçe de verilebilir. Öyle ki bugün dijital platformlarda (second life, metaverse vb.) 81 ilin ve simülasyonunun hazırlanıp dil desteği ile öğrenciye ödüllendirmeye dayalı bir oyun gibi sunulması sadece gerekli yatırımların yapılması ile dahi mümkündür.
- Program temasından hareketle planlama ve uygulamadaki eş güdümsüz sebebiyle bürokrasinin eğitime süreçlerini aksatan bir zaman alıcı unsur olduğu görülmüştür. Uluslararası öğrenciler kayıtlarını tamamlayıp derslerine başladıktan sonra ikamet tarihi uzatma gibi bazı iş ve işlemleri tamamlamaktadır. Ancak Göç İdaresi Başkanlığı, üniversitelerin öğrenci işleri, Sosyal Güvenlik Kurumu ve diğer bazı kurumların bursiyerlere farklı uygulamalar yapması ve bu işlemlerin uzaması; eğitim-öğretimi hizmetlerinin aksamasına sebep olabilmektedir. Ayrıca burs ücretlerinin yatırılması ve/veya sağlık sigortasının başlatılması gibi işlemlerin geç başlaması sebebiyle öğrenciler zaman zaman mağdur olabilmektedir.

Yukarıda sunulan öneriler her ne kadar uygulama ile yakın ilişkili olsa da aynı zamanda alanyazında yapılabilecek çalışmalara da ışık tutmaktadır. Bu noktada uluslararası öğrencilerin üniversitelerdeki ilk durukları olan dil öğretim merkezlerinin sadece Türkçe eğitimi değil psikososyal uyum, oryantasyon noktasında da önemli roller üstlendiği bunun için bu birimler bünyesinde rehberlik servisleri gibi bir yapının oluşturulup personel istihdamının sağlanması gerekmektedir. Bu personelin de Türkçe eğitimi ile ilgili bölümlerin disiplinler arası biçimde yetiştirilip

paydaş kamu kurumlarıyla uygulamalı biçimde yetiştirilmesi sayesinde yetiştirmenin sürece verim ve hız katacağı düşünülmektedir.

Etik Metni

“Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Çalışmada kişisel veriler kullanıldığı için Gazi Üniversitesi Etik Kurul Komisyonununun 27.07.2023 tarih ev 14 sayılı toplantısında etik kurul izni alınmış olup söz konusu veriler yayın etiği kurallarına riayet esasıyla kodlanarak verilmiştir. Çalışmada dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir.”

Yazar(lar)ın Katkı Oranı Beyanı: Çalışmada iki yazarın katkı oranı eşittir.

KAYNAKÇA

- Akar, E. & Gürkaynak, M. (2022). Ülke markalama bağlamında Türkiye'nin eğitim diplomasisine yönelik bir değerlendirme. *İletişim ve Diplomasi*, (Kamu Diplomasisi ve Ülke Markalama Özel Sayısı), 137-164, <https://doi.org/10.54722/iletisimvediplomasi.1109658>
- Coşkunserçe O. & Erişti S.,D.,B. (2017). Uluslararası öğrencilerin kültürel uyum sürecine yönelik tasarım tabanlı araştırma yaklaşımına dayalı çevrimiçi oryantasyon uygulamasının geliştirilmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(1) s.83-104.
- Cura, Ü. & Işık, A. N. (2016). Uluslararası öğrencilerin akademik uyumuna kültürleşme stresi ve sosyal desteğin etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 41(184).
- Ekici, S. & Tuncel, G. (2016). Göç ve insan. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (1) , 9-22, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/birtop/issue/29486/316342>
- Gündoğdu, S. (2021). *Türk dış politikasında yumuşak güç ve kamu diplomasisi kurumlar ve uygulamalar (2002-2013)*. Nobel Yayınları.
- Güngör, N. D. (2010). Eğitim, küreselleşme ve beyin göçü. *İz Atılım Üniversitesi Dergisi*, 9, 33-36.
- Kocabıyık O. & Bacıoğlu S. D. (2019). Trakya üniversitesi uluslararası öğrenci profilini ve oryantasyon gereksinimlerini belirleme çalışması. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(1), s. 161-172.
- Kolunsağ, A. & Vatansever Özdemir, G. (2007). Sürdürülebilir oryantasyon modeli ve Sakarya Üniversitesi'ndeki durum. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, s.211-229.
- Nye, S. J. (2005). *Yumuşak güç: dünya siyasetinde başarının yolu*. Çevirmen: Reyhan İnan Aydın, Elips Kitap.
- Oberg, K. (1960). Culture shock: adjustment to new cultural environments. *Practical Anthropology*, 7, 177-182.
- OECD (2017). *Education at a glance 2017*. <https://www.oecd-ilibrary.org>
- Özdemir, M. (2018). *Veri analiz yöntemleri: nicel ve nitel veri analizi*. K. Beycioğlu, N. Özer & Y. Kondakçı (Eds.), Eğitim Yönetiminde Araştırma içinde (ss. 133 - 167). Pegem Akademi.

- Özmantar, Z., K. (2018). *Örnekleme yöntemleri ve örnekleme süreci*. K. Beycioğlu, N. Özer & Y. Kondakçı (Eds.), Eğitim Yönetiminde Araştırma içinde (ss. 87 - 110). Pegem Akademi.
- Romer P., M. (1986). Increasing returns and long-run growth. *Journal of Political Economy*, 94(5), 1002-1037.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırmada stratejik temalar*. M. Bütün ve F.I. Bilici. (Çev. Ed.) Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri içinde (ss. 37- 73). Pegem Akademi.
- Vaxevanidou, M. (2018). Education as public diplomacy: how to build on an international image in education. *Journal of Media Critique*, 4 (14), 55-70.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: design and methods* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- YÖK (2022). *Yükseköğretim kurulu*. <https://istatistik.yok.gov.tr/>
- YTB (2022). *Yurtdışı Türkler ve akraba topluluklar başkanlığı*, Erişim: <https://www.ytb.gov.tr/uluslararası-ogrenciler/uluslararası-ogrenci-hareketliliği>